

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 24

STATUA WOLNOŚCI
POSTAĆ ZE
SZCZAWNA-
ZDROJU JEST
RÓWNIE
ALEGORYCZNA,
JAK ORYGINAŁ
Z AMERYKI
str. 9

INWESTYCJA

Jest umowa! Firma z Krakowa zaaranżuje wznętrza Muzeum Wałbrzyszan Tygiel

Wszystko ma być gotowe do listopada tego roku. Wartość prac wynosi prawie 3,2 mln zł str. 8

POMAGAMY!

Nasi strażacy ogłosili Challenge dla Klaudii. Ratuja córkę kolegi

Wykonują minimum 10 pompek w mundurze oraz wpłacają dobrowolne datki na zbiórkę str. 3

MIEROSZÓW

Symbol miłości czy przejmująca pieta? Odkrywamy tajemnicę monumentu na Górze Kościelnej str. 4

WAŁBRZYCH

Mamy już jeden pomnik Jana Pawła II na Białym Kamieniu. Wkrótce - staraniem wiernych - stanie kolejny na Podzamczu str. 5

ZAGÓRZE ŚLĄSKIE

Jak uniknąć mandatu? To proste: nie parkujemy auta przez całe lato wokół Jezora Bystrzyckiego! str. 6

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Łukasz
Żygadło

Państwo jak krewny na weselu

Gdy szpitale pękają w szwach, a kolejki do specjalistów przypominają zapisy na mieszkania w PRL, państwo wpada na pomysł, żeby dopłacać do składek zdrowotnych i ZUS dla artystów. I właśnie wtedy internet eksploduje. Przeciętny obywatel rozumie, że kultura jest ważna. Że artyści nie zawsze żyją jak celebryci z Instagrama. Że wielu z nich zarabia nieregularnie, pracuje od projektu do projektu. Problem polega na tym, że państwo po raz kolejny próbuje rozwiązać czyjś problem pieniędzmi ludzi, którzy sami ledwo spinają własny budżet.

Najbardziej ironiczne jest jednak coś innego. Politycy powtarzają obywatelom mantrę o przedsiębiorczości. „Radź sobie”, „przebranżów się”, „rynek wszystko zweryfikuje” - mówią. Ale gdy problem dotyczy wybranej grupy zawodowej, okazuje się, że rynek nie jest taki ważny i trzeba sięgnąć po publiczne pieniądze. I pojawia się argument, że kultura to dobro narodowe. To prawda. Problem w tym, że dla wielu ludzi dobrem staje się dziś raczej możliwość dostania się do lekarza przed emeryturą niż finansowanie kolejnego systemu dopłat.

A przecież problem jest nie tylko pomoc dla ludzi kultury. Państwo coraz częściej zachowuje się jak krewny na weselu, który rozdaje cudze koperty, opowiadając, jaki jest hojny. A najgorsze w tym wszystkim jest to, że zwykły obywatel znowu dostał bardzo prostą lekcję: jeśli ciężko pracujesz i ledwo starcza ci do pierwszego, to państwo ma dla ciebie głównie podwyżkę składek. Ale jeśli odpowiednio dobrze wpisujesz się w polityczną narrację, zawsze znajdzie się jakaś forma wsparcia. ©©

DZIEĆMOROWICE

Zasnęła za kierownicą. Bus wypadł do rowu

Niebezpieczne zdarzenie drogowe w Dziećmorowicach w powiecie wałbrzyskim. Doszło do niego na ul. Bystrzyckiej. Kobieta zasnęła za kierownicą, auto przebiło barierki i wpadło do wybetonowanego koryta strumienia.

Jak mówi Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, na szczęście nikomu nic się nie stało. A kobieta jest cała i zdrowa. Sytuacja, która wydarzyła się podczas długiego, czerwcowego weekendu była jednak bardzo groźna.

- Na miejscu interweniowali policjanci. Kierująca została ukarana mandatem w wysokości 1.020 zł i 10 punktami karnymi - mówi policjant.

Pomagali też strażacy z Dziećmorowic i Wałbrzyska. Służby apelują o ostrożność i rozważę za kierownicą. ADA

SZCZAWNÓ-ZDRÓJ

Kompletnie pijany wjechał w pieszych

41-letni mieszkaniec Wałbrzyska był kompletnie pijany, kiedy cofał na parkingu przy al. Spacerowej w Szczawnie-Zdroju. Potrafił samochodem dwie osoby i pojechał w kierunku Białego Kamienia. Daleko jednak nie zjechał. Policjanci błyskawicznie namierzyli pojazd i zatrzymali go na ul. Andersa w Wał-

brzychu. Badanie wykazało u kierowcy 3,61 alkoholu w wydychanym powietrzu!

Funkcjonariusze elektronicznie odebrali mężczyźnie prawo jazdy i osadzili go w celi wałbrzyskiej komendy do wytrzeźwienia. Następnego dnia usłyszał zarzuty. Grozi mu do 3 lat więzienia i dołki kary finansowe. ADA

Posiadacze prochów są już pod kluczem

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Akcja policji przed Kauflandem w Wałbrzychu. Po zatrzymanym zostały tylko kłapki na chodniku. Wiemy, co tam się wydarzyło.

Dynamiczne zatrzymanie przed marketem Kaufland w Wałbrzychu wzbudziło ogromne zainteresowanie wałbrzyszan.

„Sceny jak z filmu akcji. Dwaj nieumundurowani policjanci, w błyskawicznej akcji, dokonali zatrzymania poruszającego się po parkingu sklepu Kaufland człowieka. Policja potwierdza zatrzymanie i nie udziela na ten temat informacji” - poinformowała 3 czerwca Telewizja Dami Region.

Dwa dni później policjanci poinformowali o czynnościach, które funkcjonariusze po cywilnemu prowadzili na Piaskowej Górze. Kiedy byli na ul. Długiej w zupełnie innej sprawie, przechodząc obok jednego z przechodniów wyczuli od niego silną woń marihuany. Mężczyzna nie chciał się wylegitymo-

wać i był pobudzony, wdał się w pyskówkę z policjantami. Skończyło się „dynamicznym zatrzymaniem”.

- 33-latek z powiatu wałbrzyskiego zachowywał się nerwowo i nie chciał poddać się kontroli, co jeszcze bardziej wzbudziło podejrzenia policjantów. Jak się szybko okazało, były one słuszne, ponieważ mężczyzna miał przy sobie środki odurzające w postaci marihuany. Jeszcze tego samego dnia usłyszał zarzut - mówi nam Agnieszka Głowacka-Kijek z wałbrzyskiej policji.

Jak dodaje, nie tylko on odpowie za posiadanie narkotyków. W czasie długiego weekendu policjanci zatrzymali też dwie inne osoby z narkotykami. 4 czerwca pojechali do jednego z mieszkań na Szczawienku, gdzie miały się znajdować nielegalne substancje. Zatrzymali tam 38-letniego wałbrzyszanina, który miał przy sobie marihuanę i metamfetaminę. Potem na ulicy Niepodległości w Wałbrzychu wpadł 33-latek, który ukrywał w przenośnym głośniku srebrne zawiniątko z metamfetaminą. ©©

FOT. ADRIANNA SZURMAN

WAŁBRZYCH

Festiwal Cudeńka dla wystawców i gości

Za nami pierwszy Festiwal Cudeńka w Starej Kopalni w Wałbrzychu. Przyciągnął wielu wystawców z regionu wałbrzyskiego, ale i z dalszych zakątków Polski.

- Jesteśmy tu pierwszy raz i podoba nam się. Jedyne, na co możemy narzekać, to oświetlenie. Bo jest dość kameralne - mówiła nam pani Barbara, która przyjechała na festiwal z mężem Jackiem z Boguszoła-Gorców. Jest artystką, która wykonuje biżuterię z kamieni.

Spotkaliśmy też małżeństwo z Trzebini koło Krakowa.

Artyści prezentowali fantastyczne, minimalistyczne obrazy z kamieni. - Jesteśmy pierwszy raz na tego typu imprezie w Wałbrzychu i chętnie tu wrócimy - zapewniali.

Podobnie jak pani Dorota Uniat. Ona jednak będzie mieć łatwiej, bo na co dzień mieszka w naszym mieście.

- Pracuję zawodowo w innej branży, ale hobbystycznie zajmuję się właśnie kamieniami, bardzo to lubię - oświadczyła.

Kolejna taka impreza jest planowana jesienią tego roku. Adrianna Szurman

HANDEL

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Dobiegła końca budowa nowego mini parku handlowego na Piaskowej Górze. Pojawią się tu trzy nowe sklepy popularnych sieciówek: Sisnay, KiK oraz DM. W lokalu drogerii DM już są układane pierwsze towary. Intensywne prace trwają też w sklepie Sisnay, który kusi promocjami i zachęca do odwiedzin w dniu otwarcia, czyli 18 czerwca. Pusto jest jak na razie w jednym lokalu, nie ma też tabliczki z marką sklepu. Cały obiekt będzie miał powierzchnię 1,5 tys. m kw. Budynek sąsiaduje z Biedronką i Halą Manhattan. Adrianna Szurman

POMAGAMY! STRAŻACY OGŁOSILI NIEZWYKŁY CHALLENGE DLA KLAUDII

Pompują i wpłacają, by ratować córkę kolegi

Elżbieta Węgrzyn
Kamienna Góra, region

Challenge dla Klaudii - strażacy z Dolnego Śląska pompują i zachęcają do ofiarności n rzecz chorej 24-latki. Wyzwanie jednoczy i stało się wiralem.

Pamiętacie #GaszynChallenge? Dziś podobne wyzwanie rzucają kolegom strażacy z Kamiennej Góry. Challenge dla Klaudii Uciechowskiej zatacza coraz szersze kręgi, by wesprzeć 24-latkę, córkę emerytowanego strażaka, w powrocie do zdrowia.

Ćwiczą i zachęcają do ofiarności

„Szanowni Mieszkańcy, Przyjaciele oraz Koleżanki i Koledzy Strażacy! Jako Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze mamy ogromny zaszczyt i głębokie poczucie obowiązku, aby oficjalnie zapoczątkować ogólnopolski „Challenge Strażacki”! Akcja ta ma dla nas wyjątkowy, niezwykle osobisty wymiar. Zbieramy siły i fundusze na wsparcie dla Klaudii Uciechowskiej, córki Pana Jacka Uciechowskiego, byłego wieloletniego strażaka naszej jednostki i dowódcy zmiany” - wyjaśniają w mediach społecznościowych strażacy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze.

Swoje wyzwanie „Challenge dla Klaudii” ogłosili 28 maja i zwrócili się do kolegów z innych jednostek, apelując do koleżeńskej solidarności.

- Pan Jacek przez lata służył naszej społeczności, ratując życie i mienie, a dziś to jego rodzina potrzebuje naszego wsparcia. Strażacka rodzina nigdy nie zostawia swoich w potrzebie! - argumentują piosłodawcy z Kamiennej Góry.

Na czym polega wyzwanie?

Cel zbiórki jest szczytny, a zasady działania nominowanych nawiązują do wcześniejszych tego typu wyzwań - jak #GaszynChallenge. Zasady, zaproponowane przez strażaków z Kamiennej Góry są proste:

- * wykonanie symbolicznego zadania: minimum 10 pompek w pełnym umundurowaniu,
- * wpłata dobrowolnej kwoty na zbiórkę pomocową dla Klaudii,

Challenge polega na wykonaniu minimum 10 pompek i wpłacie dobrowolnej kwoty.

Strażacy z Kamiennej Góry swoje zadanie wykonali, a na konto Klaudii trafiło wsparcie finansowe. Kto następny?

- * nominowanie kolejnych jednostek, które mają 48 godzin na podjęcie rękawicy i dalsze niesienie pomocy.

Strażacy z Kamiennej Góry zadanie wykonali, a na konto Klaudii trafiło wsparcie finansowe. Uczestnicy wyzwania rozpowszechniają w mediach informacje o zbiórce na siepomaga.pl (opłacenie leczenia szpitalnego w Chinach, neurorehabilitacja po leczeniu) oraz aukcji na rzecz chorej studentki (Armia Klaudii - Razem Damy

„Challenge dla Klaudii” strażacy z Kamiennej Góry ogłosili 28 maja i zwrócili się do kolegów z innych jednostek o solidarność.

Radę). Zachęcają też do dobrowolnych wpłat na ratowanie życia Klaudii.

Pamiętacie jeszcze #GaszynChallenge z 2020 roku? To była jedna z najbardziej spektakularnych oraz najbardziej pamiętnych akcji charytatywnych w naszym kraju. Strażak ochotnik Marcin Topór z Gaszyna zaproponował nietypową formę zbiórki dla chorego dziecka. Strażacy i przedstawiciele innych nominowanych służb oraz instytucji musieli zrobić wspólnie 10 pompek lub przysiadów i wpłacali drobny datek 5 zł (lub 10 zł w przypadku niepodjęcia wyzwania) na rzecz leczenia oraz dzieci z chorobami rzadkimi, a następnie nominowali trzy kolejne osoby lub instytucje, które miały 48 godzin na podjęcie wyzwania. W ten sposób

udało się wzniecić pozytywną energię i pobić rekord zbiorów na platformie siepomaga. Zebrano około 9 mln na początkowy cel - lek dla Wojtusia, a potem kolejne miliony dla innych dzieci.

Wyzwanie jednoczy i stało się wiralem

Wyzwanie poszło w świat. Strażacy z Kamiennej Góry nominowali do niego kolegów z KM PSP w Wałbrzychu i w Jaworze, strażaków ochotników z Chełmska Śląskiego, Krzeszowa i Ptaszkowa. Pompki w umundurowaniu robią strażacy z Chełmska Śląskiego, Boguszowa. Podają dalej do Gorców, Mieroszowa, Jarkowic, Marciszowa, a także do policjantów z Lubawki i strażników miejskich z Boguszowa-Gorców. Strumień dobrej woli i wsparcia finansowego zaczął płynąć.

„Do niedawna ojciec Klaudii pomagał ludziom jako jeden z nas, strażak PSP, dlatego Strażacy Ziemi Wałbrzyskiej liczymy na Wasze zaangażowanie!” - przypominają strażacy ochotnicy z Boguszowa i zachęcają innych do działania oraz czynienia dobra.

„Pompowała” całą jednostką, a odliczał Emil Stroisz, strażak KM PSP Wałbrzych i OSP Boguszów, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Wałbrzychu. ©©

Gang trzech Gruzinów okradał Dolnoślązaków

Adrianna Szurman
region

Gang Gruzinów włamywał się do domów jednorodzinnych na Dolnym Śląsku. Złodzieje zmienili nawet tożsamość. Ale i tak wpadli.

Dolnośląscy policjanci zatrzymali trzech Gruzinów, którzy włamywali się do domów jednorodzinnych na Dolnym Śląsku i w Wielkopolsce. To efekt wielu tygodni żmudnej pracy operacyjnej policjantów kryminalnych z Oławą.

Włamywali się i kradli cenne przedmioty

- Z ustaleń śledczych wynika, że sprawcy działali w sposób zaplanowany i zorganizowany. Wykorzystywali nieobecność domowników, a do budynków dostawali się po wyważeniu okien, wybijaniu szyb lub pokonaniu innych zabezpieczeń. Następnie przeszukiwali pomieszczenia w poszukiwaniu pieniędzy, kosztowności i przedmiotów o dużej wartości - wylicza asp. szt. Wioletta Polerowicz KPP w Oławie.

Ich łupem padły m.in.: pieniądze w różnych walutach, złota i srebrna biżuteria, markowe zegarki, sztabki złota, złote monety inwestycyjne i kolekcjonerskie, sprzęt elektroniczny oraz inne cenne przedmioty.

- Policjanci powiązali podejrzanych m.in. z włamaniem do domu jednorodzinnego

w Stanowicach, do którego doszło pod koniec kwietnia br. Wówczas złodzieje ukradli gotówkę i biżuterię o wartości blisko 80 tys. zł

Kolejne włamanie z początku maja br. w Starym Otoku to również drogie łupy - złote sztabki, monety, biżuteria i inne wartościowe przedmioty.

Jak przekazują śledczy, dwaj zatrzymani usłyszeli zarzuty, dotyczące także włamań do domów jednorodzinnych w Poznaniu i Jarocinie, gdzie pod koniec maja br. mieli ukraść gotówkę, kosztowności, elektronikę i dokumenty.

Zmienili tożsamość i wrócili kraść na Dolny Śląsk

Mężczyźni byli już karani za przestępstwa przeciwko mieniu. Wyjechali, zmienili dane osobowe i ponownie przyjechali do Polski, gdzie kontynuowali przestępczą działalność. Jeden z zatrzymanych, 50-latek, był osobą poszukiwaną.

- 24 i 45-latek usłyszeli odpowiednio cztery i pięć zarzutów kradzieży z włamaniem. Zostali tymczasowo aresztowani na miesiąc - informują w policji.

Policjanci analizują teraz kolejne sprawy włamań i kradzieży. Badają czy to właśnie ta grupa za nimi stoi. Szukają też innych pokrzywdzonych.

Gruzinom grozi do 10 lat więzienia.

©©

WAŁBRZYCH

Dawna kaflarnia odchodzi w niepamięć

Dawna kaflarnia przy ul. Niepodległości w Wałbrzychu jeszcze dwa lata temu miała znamiona świetności. Dziś po kominie i byłym zakładzie zostało tylko wspomnienie. Trwa wyburzenie obiektu.

Prywatny inwestor - spółka Kowary - zawnioskował w lipcu 2025 roku o możliwość budowy w tym miejscu

budynku handlowo-usługowego. Niestety, wniosek złożony do starosty powiatu wałbrzyskiego, który nie jest władny do wydawania pozwoleń na budowę na terenie Wałbrzycha. Wniosek przekazano do UM, co zapewni mu rozpatrzenie. Decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła. Elżbieta Węgrzyn

Symbol miłości czy przejmująca pieta?

Elżbieta Węgrzyn
Mieroszów

Czy Dolny Śląsk miał swojego Romea i Julię? Na pograniczu polsko-czeskim stoi tajemniczy monument. Dla jednych pomnik miłości, zaś inni mówią: pieta.

Rysy twarzy postaci z pomnika zamazał już upływ czasu, jednak zarys postaci zrozpaczonej kobiety, obejmującej bezwładne ciało mężczyzny pozostał. To pomnik na Kościelnej Górze (Parkowej Górze) w Mieroszowie. Czy to pomnik miłości?

Dolny Śląsk miał swojego Romea i Julię?

Najczęściej opowiadaną opowieścią miłosną z historii naszego regionu są dzieje romansu Elizy Radziwiłłówny i księcia pruskiego Wilhelma Hohenzollerna. Mieli się poznać na balu karnawałowym w 1815 roku. Ona miała wtedy 12 lat, on 18. Ich miłości nie pobłogosławiono zgodą na małżeństwo. Radziwiłłówna nigdy nie wyszła za mąż. Zmarła na gruźlicę w 1834 roku, 8 lat po rozstaniu z Wilhelmem.

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Przejmująca „pieta” w Mieroszowie ma już ponad 100 lat. Powstała w latach 20. XX w.

Przyszły cesarz Wilhelm I Hohenzollern ożenił się w 1830 roku z kobietą akceptowaną przez rodzinę, Nigdy o Elizie nie zapomniał i w chwili śmierci trzymał w dłoni jej podobiznę.

Parę rozdzieliła nie tyle rodowa nienawiść, co interesy dynastyczne. Pozostały ich listy i miejsca, w których przeży-

wali radość i rozpacz. W regionie stoi natomiast pomnik, z którym wiąże się historia miłości.

Nietypowy monument

Nad Mieroszowem góruje Góra Kościelna, licząca 535 m n.p.m., zwana też Górą Parkową. Od późnego średniowiecza po wojny śląskie i o sukce-

się bawarską powstawały tu ziemne umocnienia wojskowe. Dziś wzgórze pnie się ponad XVII-wieczny kościół św. Michała Archanioła i okalający go cmentarz, a jego szczyt zajmują tereny parkowe i rekreacyjne.

System szlaków i ścieżek prowadzi do słowni pod chmurką, turystycznych wiat, ławeczek oraz amfiteatru.

Wspinający się szlakiem na szczyt przechodzą obok przejmującego kamiennego pomnika, przedstawiającego kobietę, trzymającą ciało martwego mężczyzny.

Ta przejmująca pieta ma już ponad 100 lat. Powstała na początku lat 20. XX w. i przywodzi na myśl scenę z śmierci Romea i Julii - moment, w którym obudzona z przypominającego śmierć snu dziewczyna budzi się i znajduje obok ukochanego Romea. Ten chwilę temu sko-

nał po wypiciu trucizny. Czy to właśnie pokazuje kamienny monument z Góry Kościelnej? Lokalna legenda mówi właśnie o upamiętnieniu nieszcześliwej miłości bogatej dziewczyny i jej ubogiego ukochanego, zabitego na zlecenie rodziny kochanej dziewczyny. Rodzina, zamiast dać na zapowiedzi, zaplanowała zabójstwo niedoszłego zięcia.

- Morderca dowiedział się o miejscu ich potajemnych spotkań, zaczął się tam na młodzieńca i zabił go. Chwilę później przybyła tam dziewczyna, na której kolanach skończył się młodziwiec. Według tej historii morderstwo miało

się zdarzyć właśnie w miejscu, gdzie stoi obecnie pomnik - relacjonują pasjonaci lokalnej historii na portalu polska-org.pl.

Stawiano je wszędzie

Inni widzą w tym pomniku właśnie pietę - matkę trzymającą zmarłego podczas wojny syna. I z dużym prawdopodobieństwem tym właśnie jest pomnik, powstały dla uczczenia pamięci po poległych w I wojnie światowej mieszkańców Mieroszowa.

Matka tuląca ciało zmarłego syna to dość niezwykła forma pomników, stawianych masowo na Dolnym Śląsku ku czci ofiar I wojny. Były one zwykle prostsze w formie - np. stawiane jako kamienne obeliski, zazwyczaj bez postaci, najwyżej opatrzone tablicą pamiątkową, czasem krzyżem żelaznym, z listą zmarłych w działaniach wojennych mieszkańców. Wiele z nich zniszczono przez niemiecki rodowód, inne popadły w zapomnienie, a jeszcze inne przemianowano na monumenty komunistyczne, które z kolei padły ofiarą dekomunizacji, jak np. pomnik z Kuźnic Świdnickich.©©

Z tą przyczepą już nikt nie pojedzie

Elżbieta Węgrzyn
Jarkowice

Nie pojedą już z nią na wakacje. Łunę nocnego pożaru przyczepy kempingowej pod Kamienną Górą było wiadać z daleka. Na szczęście o- było się bez ofiar w ludziach.

Około północy w nocy z 3 na 4 czerwca mieszkańcy Jarkowic w powiecie kamiennogórskim zobaczyli ogień na terenie ogrodów działkowych. Spłonęła tam doszczętnie przyczepa kempingowa. W gaszeniu jej wzięli udział strażacy z kilku gmin powiatu.

- Zgłoszenie otrzymaliśmy tuż przed północą. Po dojeździe na miejsce straży potwierdzili, iż doszło do pożaru przyczepy kempingowej - informuje mł. kpt. Marek Malich z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kamienniej Górze.

Pożar był rozwinęty, ogień zajął cały obiekt. Do działań gaśniczych wysłano zastępy strażaków z KP PSP Kamienna Góra, a także jednostek OSP Miśkowice, Jarkowice i Lubawka.

- Dzięki szybkiej reakcji młodych ludzi, którzy pierwsi zauważyli płomienie i wezwali odpowiednie służby, strażacy Ochotniczej Straży Pożarnej Jarkowice jako pierwsi pojawili się na miejscu - wyjaśniają przedstawiciele sołectwa w Jarkowicach. Dziękują równocześnie strażakom za sprawną akcję, dzięki której udało się uniknąć rozprzestrzenienia ognia.

W pożarze nie było osób poszkodowanych. Przyczepa została jednak całkowicie zniszczona. Nikt nie pojedzie już z nią na wakacje...

FOT. KP PSP KAMIENNA GÓRA

Ogień w Jarkowicach gasili strażacy z kilku gmin.

Buduar Daisy odzyska dawną świetność

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Zamek Książ odtwarza buduar księżnej Daisy. Trwają poszukiwania wykonawcy wystroju najbardziej intymnego pomieszczenia księżnej.

- To ostatni etap odtworzenia historycznej aranżacji apartamentów księżnej Daisy na drugim piętrze zamku Książ. W 2023 roku zakończono rekonstrukcję sypialni oraz salonu dziennego jednej z najbardziej znanych mieszanek zamku. Teraz przyszedł czas na najbardziej intymne pomieszczenie apartamentu: buduar księżnej Daisy - mówi Mateusz Myktytyszyn, rzecznik prasowy Zamku Książ w Wałbrzychu, prezes fundacji Księżnej Daisy.

Buduar był najbardziej osobistą przestrzenią księżnej Daisy w zamku

Jak podkreśla Katarzyna Sielicka, kierowniczka działu muzealno-edukacyjnego Zamku Książ, buduar był bardzo osobistą przestrzenią. To tam

księżna Daisy stawiała się taką, jaką chciała być widziana przez otoczenie.

To w buduarze była czesana, ubierana, tutaj mogła też pobyć zupełnie sama. Docelowo mają być tutaj prezentowane rodzinne zdjęcia i osobiste przedmioty księżnej. Wśród eksponatów będzie można zobaczyć rękopis pierwszego pamiętnika Daisy, srebrny pas wysadzany turkusami, połączoną laskę ozdobioną rubinami i turkusami - dar maharadży Cooch Behar i pocztówkę wysłaną przez księżną do wnuka Bolka rok przed śmiercią.

Pomieszczenie zostało zniszczone podczas wojny przez Niemców

Buduar znajdował się w południowym skrzydle zamku, sąsiedował z sypialnią i łazienką. Ostatecznego kształtu nabrał w 1921 roku podczas przebudowy apartamentów. W czasie II wojny światowej został zniszczony, podobnie jak pozostałe pomieszczenia apartamentu. Stało się tak podczas przebudowy zamku, którą prowadziła Organizacja Todt na potrzeby władz III Rzeszy.

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Buduar księżnej Daisy na razie jest pusty. Będzie odtwarzany od zera i zakończy aranżację apartamentów.

- Z okrągłego pomieszczenia stał się pokój o zupełnie zmienionym układzie. Zniszczono wówczas historyczne sztukaterie, marmoryzowane półkolumny oraz marmurowy kominek. Do naszych czasów zachowała się tylko jedna fotografia buduaru, wykonana jesienią 1943 roku na zlecenie konserwatora zabytków prowincji dolnośląskiej prof. Günthera Grundmanna. To właśnie ona stanowi dziś podstawę pla-

nowanej rekonstrukcji - tłumaczy Myktytyszyn.

Pierwsze prace już za nami. Zamek zlecił wykonanie wiernej kopii marmurowego kominka, która uzyskała odbiór konserwatorski i stanie się jednym z centralnych elementów odtworzonego wnętrza.

Oferty na wykonanie wystroju pomieszczenia można było składać do 12 czerwca. Wkrótce poznamy nazwę zatrudnionej firmy.©©

Mamy już jeden pomnik Jana Pawła II. Wkrótce stanie kolejny na Podzamczu

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Chociaż złoty, to bardzo skromny. Zapomniany pomnik papieża Jana Pawła II w Wałbrzychu powstał lata temu. Co o nim wiadomo?

Wierni z wałbrzyskiej dzielnicy Podzamcze wyszli z oddolną inicjatywą budowy pomnika Jana Pawła II w Wałbrzychu. Statua ma stanąć koło parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na Podzamczu. Tymczasem papież Polak już z jednego cokołu błogosławi mieszkańców Wałbrzycha. Przypominamy, gdzie jest ten zapomniany, pierwszy w mieście pomnik Jana Pawła II i co o nim wiadomo.

Chociaż złoty, to bardzo skromny

Mieszkańcy największej dzielnicy Wałbrzycha zamierzali o uhonorowaniu Jana Pawła II i prowadzą zbiórkę na rzecz budowy jego pomnika, który ma stanąć przed sanktuarium przy ul. Jana Pawła II na wałbrzyskim Podzamczu. Stowarzyszenia i środowiska katolickie dbają o pamięć o papieżu Polaku: organizują Wałbrzyski Marsz Papieski, chcą też, by pomnik zmarłego 2 kwietnia 2005 roku świętego

Złota statua, przedstawiająca Jana Pawła II stoi poniżej kościoła na Białym Kamieniu.

uwieczniał go jako pogodnego człowieka w sile wieku. Monument ma mieć około 4,5 metra wysokości, a sama figura około 2 metry.

Tymczasem statua, przedstawiająca Jana Pawła II już w Wałbrzychu istnieje i to od lat. Figura jest nieco wyższa od człowieka, stoi na kamiennym postumencie poniżej kościoła św. Jerzego i Matki Boskiej Różańcowej na Białym Ka-

mieniu i jest otoczona metalowym płótkiem. Rzeźba - choć pomalowana na kolor złoty - jest skromna, bo nie jest wykuta w kamieniu ani odlana z metalu. W ostatnich dniach mają minęła kolejna rocznica ustawienia tego pomnika przed świątynią. Jan Paweł II spogląda ze wzgórze kościelnego na Białym Kamieniu od 28 maja 2018 roku, czyli przedednia Bożego Ciała. Jednak monument

ten powstał znacznie wcześniej.

- Nie wiem, kiedy dokładnie stanął ten pomnik. Jak zacząłem posługę w tej wspólnotie w 2017 roku, to pomnik już stał w kościele, a dokładnie w jego prawej nawie. Powstał w okresie duszpasterskim ks. infułata Juliana Żrałki. Przypuszczam, że mógł trafić do świątyni w którąś rocznicę śmierci Jana Pawła II - mówi ks. kan. dr Zbi-

gniew Chromy, proboszcz parafii św. Jerzego i MB Różańcowej. Proboszcz podejrzewa, że najbardziej prawdopodobna jest 10. rocznica, czyli rok 2015.

Jak podkreśla kapłan, powstanie statui na Białym Kamieniu nie było przypadkowe. Pełniący tu posługę przez niemal 50 lat ks. infuat Żrałko był bardzo zaangażowany w sprawę górników, których od lat 70. był duszpasterzem. W tej dzielnicy Wałbrzycha - na stadionie na Białym Kamieniu - odbywały się też wzruszające Msze Papieskie. Pierwsza miała miejsce już 7 kwietnia 2005 roku, tuż po śmierci papieża Polaka. Modlitewne spotkania przeżyła pandemia w 2020 roku, a w ostatnich latach ulicami Wałbrzycha idzie Wałbrzyski Marsz Papieski, którego celem jest okazanie pamięci dokonania Jana Pawła II i uczczenie osoby Ojca Świętego w nowej formule.

Co wiadomo o zapomnianym pomniku?

Pomnik Jana Pawła II z parafii w dzielnicy Biały Kamień łączy w sobie pamięć o papieżu Polaku i górniczych strajkach w 1980 roku. Mało kto pamięta, że to górnicy z Chwaliboga rozpoczęli strajk jako pierwsi. Ksiądz Żrałko w lecie 1980 roku

był duszpasterzem strajkujących wałbrzyskich górników i przewodniczył pamiętnej mszy św., celebrowanej 31 sierpnia na terenie KWK Thorez. Symboliczny krzyż upamiętniający tamte wydarzenia stał przed kościołem w miejscu, gdzie teraz jest pomnik papieża Polaka.

- Pomnik został przeniesiony przed kościół tuż przed Bożym Ciałem w 2018 roku. Figura jest trwała i dobrze znosi warunki atmosferyczne, a wierni przystają przy niej na chwilę zadumy. W cokole pomnika są pozostałości pamiątkowego krzyża z kopalni Thorez. Sam krzyż stał tu przez lata aż się złamał - wspomina ks. Chromy. Warto przypomnieć, że jego replikę ustawiono w 2020 roku przy Starej Kopalni podczas obchodów 40-lecia podpisania Porozumień Sierpniowych.

Jak podkreśla nasz rozmówca, jest zwolennikiem budowy nowego pomnika Jana Pawła II na Podzamczu, bo jest to jednocześnie sposobność do propagowania wiedzy o jego spuściźnie wśród młodego pokolenia, które urodziło się już po śmierci papieża Polaka. Jan Paweł II jest wciąż ważnym symbolem przemian w naszym kraju i jednym z najbardziej rozpoznawalnych na świecie Polaków w historii. ©©

Nakręcili energetyczny teledysk do utworu „Witajcie w naszej bajce”

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Dziewiątego czerwca odbyła się premiera teledysku Zespołu Pieśni i Tańca Wałbrzych. To energetyczny kawałek do utworu „Witajcie w naszej bajce” Akademii Pana Kleksa.

My już widzieliśmy nowy teledysk Zespołu Pieśni i i Tańca Wałbrzych do utworu „Witajcie w naszej bajce” z Akademii Pana Kleksa, zaśpiewany przez plejadę polskich gwiazd muzycznych. Kawałek jest bardzo energetyczny, podobnie jak sam teledysk, na którym się dzieje. ZPiT Wałbrzych to już nie ten sam zespół, który znamy sprzed lat. To formacja, która idzie z duchem czasu.

- Chodzi o to, żeby pokazać, że z jednej strony nadal jesteśmy zespołem, który podtrzy-

muje tradycje, tańczy i śpiewa jak nasze mamy i babcie, ale z drugiej strony idziemy z duchem czasu. Stąd ten teledysk - mówi Martyna Szklarkowska, dbająca o artystyczną stronę w ZPiT Wałbrzych.

Na pomysł przygotowania nowoczesnego teledysku z udziałem zespołu wpadła Marta Wróbel, wicedyrektorka Starej Kopalni w Wałbrzychu.

- Od trzech lat zespół jest w strukturach Starej Kopalni. Chcę go pokazywać i promować także z innej strony. Serdecznie zachęcam do wstąpienia w szeregi zespołu. Dwa lata temu 40 osób zaśpiewało z Grubsonem „Że gdzieś na szczycie góry, wszyscy razem spotkamy się”, później zatrzymaliśmy ruch w centrum miasta i zatańczyliśmy dla wałbrzyszan, a w tym roku chcieliśmy czegoś innego. Zespół nie miał własnego teledysku, a teraz

ZPiT Wałbrzych to już nie ten sam zespół, który znamy sprzed lat. To formacja, która idzie z duchem czasu.

ma. To bardzo mocna promocja i mamy nadzieję, że stanie się wiralem - tłumaczy Marta Wróbel.

Jak dodaje, zamysł był taki, że teledysk musi oczywiście promować sam zespół, ale także Starą Kopalnię i dworzec Szczawienko, bo jest niedoceniany przez wałbrzyszan, a bardzo urokliwy. W teledysku są też inne miejsca, jak choćby obwodnica miasta, wijąca się wśród zieleni i... miejski autobus wodorowy, którym jeżdżą członkowie zespołu.

Prapremierę teledysk miał w Starej Kopalni w Wałbrzychu 8 czerwca. Mogli go zobaczyć członkowie zespołu i ich bliscy - rodzice czy dziadkowie, którzy często sami tańczyli w zespole lata temu. Wszyscy byli zachwyceni i żądali bisów, podobnie jak wiceprezydent miasta Anna Elżbieta Stec czy prezes MZUK Kamil Orpel oraz

odpowiedzialny za komunikację Mariusz Kacała.

Sami członkowie zespołu mówią, że praca na planie była bardzo wymagająca. W dniu, kiedy kręcono teledysk było dość chłodno, a stroje nie należały do najcieplejszych. Liwia Trziszka, Krzysztof Rumiński i Zuzanna Wałęga zgodnie przyznają, że to świetny pomysł i chętnie wzięliby udział w kolejnej takiej akcji.

- Warto było tyle się napracować, teledysk jest nowoczesny i bardzo się nam podoba - zapewniają.

Teledysk można oglądać na youtube.pl od 9 czerwca. W oryginale na planie teledysku występują artyści, którzy go śpiewają (a całość jest przeplatana kadrami z filmu Akademia Pana Kleksa): Igo, Kaśka Sochacka, Mrozu, Artur Rojek, Brodka, Ralph Kamiński, Be-does oraz Sokół. ©©

Zderzenie na skrzyżowaniu na Podgórzu. Jego sprawca był poszukiwany celem osadzenia w zakładzie karnym.

Nie miał prawka, do tego był poszukiwany

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Na wałbrzyskim Podgórzu doszło do czołowego zderzenia aut. Sprawca był bez uprawnień, poszukiwany i być może pod wpływem narkotyków.

15 maja po godzinie 11.00 na skrzyżowaniu ul. Sikorskiego z Niepodległości na wałbrzyskim Podgórzu zderzyły się dwa auta. Kierujący samochodem osobowym 24-latek wałbrzyszanin, jadąc ul. Niepodległości w kierunku centrum, stracił panowanie nad pojazdem, zjechał na przeciwległy pas ruchu i uderzył czołowo w pojazd, którego 21-letni kierowca oczekiwał na stopie na możliwość kontynuowania jazdy na skrzyżowaniu.

Uczestnikom zdarzenie na miejscu udzielili pomocy ra-

townicy pogotowia ratunkowego. Pasażerka drugiego z pojazdów musiała zostać przewieziona do szpitala.

Policjanci ustalili, że sprawca zdarzenia nie miał uprawnień do prowadzenia pojazdów. Do tego podejrzewali, że mógł znajdować się pod wpływem substancji zabronionych prawem, dlatego zlecili w placówce medycznej pobranie od mężczyzny krwi w celu potwierdzenia tego faktu.

- Samochód 24-latek trafił na policyjny parking do dalszych celów procesowych, a on sam został zatrzymany, jako że był poszukiwany. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu skazał go na rok więzienia za wcześniejszą kradzież rozbójniczą. Po wykonanych czynnościach procesowych zostanie przewieziony do Aresztu Śledczego w Świdnicy - wyjaśniają policjanci. ©

Elżbieta Węgrzyn
Zagórze Śląskie

Tutaj się sypią mandaty. Przez całe lato wokół Jeziora Bystrzyckiego w Zagórzu Śląskim obowiązuje ruch jednokierunkowy.

- Od 1 czerwca do 31 sierpnia obowiązuje sezonowa zmiana organizacji ruchu wokół Jeziora Bystrzyckiego. Na ul. Wodnej w Zagórzu Śląskim został wprowadzony ruch jednokierunkowy. Zmiana ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz usprawnienie ruchu w jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc turystycznych - wyjaśnia starostwo powiatowe w Wałbrzychu.

Zmiana została wprowadzona na sezon turystyczny już kolejny raz, ale wielu kierowców wciąż jest tym zaskoczonych. Starostwo motywuje decyzję o ograniczeniach w poruszaniu się zmotoryzowanych i parkowaniu wokół jeziora względami bezpieczeństwa: koniecznością zapewnienia sprawnego dojazdu dla służb ratunkowych; usprawnieniem ruchu i rozładowaniem zatoków drogowych; zwiększeniem bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu (również pieszych).

Latem przejazd tą trasą będzie możliwy wyłącznie w jednym kierunku: od Zagorza Ślą-

Policja nie zamierza ignorować parkowania wokół jeziora w miejscach niedozwolonych.

skiego (Caritas) w kierunku zapory w Lubachowie, czyli w kierunku Michałkowej i Lubachowa. Ruch z Michałkowej jest możliwy wyłącznie w kierunku Lubachowa. Od strony Lubachowa od stacji uzdatniania wody będzie obowiązywał zakaz wjazdu B-2, czyli nie ma

Mandat za nieprawidłowe parkowanie to 100 złotych i 1 punkt karny. Jeśli sprawa trafi do sądu, możemy zapłacić nawet 5 tys. zł!

możliwości wjazdu na ul. Wodną.

Kierowcy, poruszający się zgodnie z oznakowaniem, a nie na pamięć, nie będą mieli kłopotów. Jednak w sezonie turystycznym największym kłopotem w Zagórzu Śląskim jest parkowanie. Miejsca postojowe są ograniczone. Wyznaczono je przy: ul. Spacerowej, dworcu PKP, Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego „Akwarium” oraz przed hotelem Maria Antonina.

Policja nie będzie ignorowała parkowania wokół jeziora w miejscach niedozwolonych.

Przypominamy zatem tradycyjne napomnienie wałbrzyskiej „drogówki”: mandat za nieprawidłowe parkowanie to 100 złotych i 1 punkt karny. Jeżeli policjant zdecyduje się sporządzić dokumentację do wniosku o ukaranie, w sądzie grzywna może wynieść nawet do 5 tysięcy złotych. Koszt autolawety to kolejnych kilkaset złotych. Przy wydaniu dyspozycji jej użycia, kierowcy płacą karę nawet jeśli ostatecznie ich pojazd nie został odholowany. Samochód, odholowany na policyjny parking na Ceglaną również generuje kolejne koszty. ©

Na osiedlu żmija, ptak zaplątał się w przewody

Elżbieta Węgrzyn
Boguszków-Gorce

Żmija grasowała na osiedlu, ptak przy szkole zaplątał się w przewody. Mieliśmy nietypowe interwencje strażaków z OSP Boguszków.

W piątek, 5 czerwca, ochotnicy z Boguszowa podrywali się dwukrotnie.

- Pierwsze zgłoszenie dotyczyło zdarzenia przy ul. Wrzosowej, gdzie na terenie jednej z posesji zauważono żmiję - relacjonują strażacy z Ochotni-

czej Straży Pożarnej w Boguszowie.

Ulica Wrzosowa w tej miejscowości to nowe osiedle pomiędzy Boguszowem a Osiedlem Krakowskim. Położone blisko lasu domy mieszkają dzikich lokatorów i gości, jak żmije.

- Strażacy odłowili gada, zabezpieczyli go i przewieźli z dala od zabudowań, gdzie został wypuszczony w lesie do naturalnego środowiska - wyjaśniają ratownicy. - Przydały się chwytaki i pojemnik do przewożenia gadów.

Drugie zdarzenie dotyczyło dzielnicy Kuźnice Świdnickie.

- Tym razem działania prowadziliśmy przy ul. Kopernika, gdzie ptak zaplątał się na jednym z budynków w drut piorunochronu. Konieczne okazało się sprowadzenie z Wałbrzycha mechanicznej drabiny - wyjaśniają strażacy. Pechowy jerzyk został uwolniony i odleciał bezpiecznie.

Warto przypomnieć, że te pożyteczne ptaki to wyspecjalizowani łowcy owadów, w tym tępiciele uciążliwych komarów. ©

Frapująca lekcja historii tylko dwa kilometry od Andrzejówki

Paweł Gołębiowski
Rybnica Leśna

W Rybnicy Leśnej stał Pałac Myśliwski Hochbergów. Na zboczu Waligóry zostały po nim tylko ruiny. Warto je obejrzeć podczas wycieczki.

Okolice schroniska Andrzejówka w Rybnicy Leśnej urzekły kiedyś księżną Daisy von Pless. Z jej inicjatywy na zboczu Waligóry, od strony południowo-wschodniej, wzniesiono Pałac Myśliwski Hochbergów. Powstał na początku XX wieku, w czasie separacji księżnej z Hansem Heinrichem XV. Księżna zamierzała tam zamieszkać. Zleciła zatem wykonanie projektu. Przygotował go Otto Bappler z Frankfurtu nad Menem.

Wycieczka do ruin Pałacyku Myśliwskiego to krótka, wspaniała wędrówka w okolicach Andrzejówki.

Obecnie możemy oglądać tylko ruiny budynku gospodarczego w pobliżu Pałacyku Myśliwskiego. Po samym pałacyku praktycznie nie ma już śladu. Był tak zaprojektowany, żeby dało się go łatwo rozebrać

i przenieść w inne miejsce. Prawdopodobnie trafił więc do jednej z alpejskich posiadłości Hochbergów. Warto jednak wybrać się tu na krótką wycieczkę i zobaczyć malownicze ruiny budynku gospodarczego. ©

REKLAMA

0011537726

INFORMACJA

BURMISTRZ JAWORZyny ŚLĄSKIEJ

nfurmuję o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego Jaworzyna Śląska ul. Powstańców 3 nw. wykazu:

1. Lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym zgodnie z **Zarządzeniem Burmistrza Nr 74/B/26 z dnia 8.06.2026 r.**

Wykaz wywiesza się na tablicy ogłoszeń na okres 21 dni, licząc od dnia podpisania zarządzenia przez Burmistrza Jaworzyny Śląskiej.

Szczegółowe informacje zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jaworzynie Śląskiej oraz stronie internetowej bip.jaworzyna.net.

Kiedyś była tu „wyrwirczka”. Teraz na stoku poszaleją cykliści

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Są w Wałbrzychu miejsca, których przemiana bardzo interesuje mieszkańców. To lokalne ikony. Taką miejscówką z pewnością jest stok Parkowej Góry w Parku Sobieskiego.

Niegdyś istniał tu wyciąg narciarski. Teraz, dzięki wielbicielom rekreacji rowerowej, powstała w tym miejscu nowa sportowa atrakcja.

Skorzystali z nagrody Funduszy Toyoty 2025

Jednym z ikonicznych miejsc, ważnych dla lokalnej społeczności jest teren Parku Sobieskiego w Wałbrzychu, który przylega do trzech dzielnic. Jednak nie tylko mieszkańcy Śródmieścia, Nowego Miasta i Starego Zdroju mają do tego parku sentyment. Górzysty, leśny teren umiłowali też rowerzyści z całego miasta i regionu, którzy mają tu swoją infrastrukturę. Wspomnienia mieszkańców i chęć zagospodarowania tego terenu na nowo zaowocowały ciekawą, sportową funkcją. Zbocze Parkowej

FOT. FUNDUSZ TOYOTY

Prace ziemne odbyły się jesienią 2025 roku. Teraz pumptrack czeka już na rowerzystów.

Góry w Parku Sobieskiego to teraz mekka rowerzystów.

- Kilka lat temu na terenie Parku Sobieskiego powstała infrastruktura rowerowa. Teraz, dzięki dofinansowaniu z Funduszu Toyoty zostały zakonserwowane jej drewniane elementy oraz oznakowanie. Odtworzyliśmy ją starannie na stoku Parkowej Góry - wyjaśnia Roman Magdziarczyk, prezes

KKW Klubu Kolarstwa Wałbrzych.

Przedstawiciele KKW przygotowali projekt rewitalizacji tras rowerowych w wałbrzyskim parku i zostali laureatami konkursu Fundusz Toyoty 2025 - Aglomeracja Wałbrzyska. Otrzymali maksymalnie dostępne dofinansowanie, możliwe uzyskania na jeden projekt w wysokości 30 tys. zł.

Co zrobiono w Parku Sobieskiego?

Projekt „Budowa fragmentu trasy rowerowej pumptrack w Parku im. Jana III Sobieskiego wraz z modernizacją istniejącego fragmentu trasy tzw. drewnianych kładek, wykonanych nad bluszczem”, złożony przez Klub Kolarstwa Wałbrzych został wysoko oceniony - zyskał 820 punktów. Wię-

szość prac wykonano w listopadzie 2025 roku.

- Po odświeżeniu pumptracka zbliżamy się do zakończenia kolejnego etapu projektu. Właśnie ukończyliśmy ważny zakres prac: oznaczenie trasy, naprawę kładek, montaż infrastruktury rowerowej, w tym nowych stojaków na rowery tuż przy trasie - informowali podczas jesiennych prac ziemnych inicjatorzy projektu z KKW.

W pracach wzięli udział partnerzy z TrailsCraft, Przedsiębiorstwo Budowlano-Kolejowe „KWAZAR” Ryszard Masica, działania wsparli też - jako wolontariusze - rodzice młodych wielbicieli rowerowych aktywności. Włączyli się w prace, poświęcając im swój czas oraz zaangażowanie.

Powstały stojaki na rowery, a na dawnym stoku narciarskim ponownie wytyczono ułożoną w wielką „eskę” trasę rowerową do wyścigów górskich oraz jazdy rekreacyjnej.

Roboty na finiszu, wkrótce otwarcie

Zgodnie z zapowiedziami pomysłodawców, prace ziemne i oznakowanie terenu są już

ukończone. Znakomicie widać to na złączonej do tekstu fotografii.

- Jesteśmy na etapie działań odbiorowych, dokumentacji i rozliczania projektu. Chcielibyśmy zaprosić na oficjalne otwarcie trasy rowerowej jak najszybciej - zaznacza Magdziarczyk.

Zapowiada, że oficjalnie do korzystania z nowej atrakcji KKW - razem z wszystkimi partnerami projektu - zaproszą podczas rowerowego spotkania w Parku Sobieskiego. Jest szansa, że odbędzie się to w najbliższych tygodniach.

Jak podkreślają twórcy projektu, dzięki wspólnym działaniom Park Sobieskiego rozwija się i staje jeszcze bardziej przyjazny rowerzystom. A dawny stok narciarski, gdzie do lat 90. XX działała „wyrwirczka”, ponownie żyje sportowymi emocjami.

Cieszą się też rowerzyści.

- To wielka frajda, że niemal w samym środku miasta, bez konieczności wyjeżdżania z niego będziemy mieli taką atrakcję. Razem z kolegami już dziś szykujemy się na jazdy w Parku Sobieskiego - usłyszeliśmy od jednego z nich. ©

Sortownia kopalni Julia (Thorez) w Wałbrzychu to unikat w Europie. Odnowiony, przystosowany dla turystów obiekt będzie można zwiedzić już w tegoroczną Barbórkę

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Zaglądamy do sortowni w Starej Kopalni w Wałbrzychu. Jest adaptowana na cele turystyczne. Wygląda imponująco! Ma być gotowa w grudniu.

Na tę chwilę ta część Starej Kopalni czekała ponad 30 lat. Ciekawostką jest, że zachowały się tu wszystkie urządzenia dawnej sortowni węgla kamiennego, łącznie z linią technologiczną.

Ten budynek to najbardziej zdegradowana część dawnego Zakładu Przeróbki Węgla. Trwają prace, by udostępnić go turystom w formie tzw. trwałej ruiny. Ale z nowoczesnym twistem, czyli szklanymi pomostami, kładkami i klatką komunikacyjną, skąd będziemy wyruszać przez trzy cztery poziomy sortowni. Pokonamy dokładnie taką drogę, jaką kilkadziesiąt lat temu przebywał węgiel kamienny.

- I o tym wszystkim będzie opowiadał przewodnik. Turyści będą szli wąskimi kładkami, ze względów bezpieczeństwa nie będzie można wchodzić tam samemu. Nie planujemy

FOT. PIOTR MIZERA

Cały projekt jest warty 35 mln zł. Z tego 20 mln zł to dofinansowanie z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

też elementów multimedialnych. Będą jednak standy wystawiennicze z QR kodami do zeskanowania telefonem komórkowym, gdzie będzie można dowiedzieć się więcej o prezentowanych miejscach i urządzeniach - mówi nam Wioletta Wrona-Gaj, dyrektorka Muzeum Przemysłu i Techniki w Starej Kopalni, nadzorująca projekt.

Jak dodaje, wyczyszczone zostały już maszyny i przestrzenie, które będziemy oglądać, gotowy jest też dach sortowni i konstrukcja klatki komunikacyjnej. Prace są bardzo zaawansowane.

Oddanie obiektu do użytku ma nastąpić 6 grudnia, czyli w dniu święta górników, w popularną Barbórkę.

- Myślę, że ten termin jest jak najbardziej realny. W tym tygodniu będziemy montowali szkło i malowali poziom zero, a także układali kostkę przed budynkiem - mówi nam Tomasz Janiga, dyrektor techniczny w firmie Prefabrykat, która jest wykonawcą prac w sortowni.

Dyrektorka zaznacza, że urządzenia i pozostałe elementy w halach są malowane bezbarwnym lakierem. Wcześniej

zostały dokładnie oczyszczone. Ma to zapobiec dalszej korozji, ale nie zmieniać ich charakteru.

Tomasz Janiga bardzo chwali współpracę z miastem i jego instytucjami. - Mamy świetną komunikację i współpracę. Jak inwestor pomaga, praca idzie szybko. Proszę pamiętać, że jest to zabytek i ciągle wychodzą jakieś nowe rzeczy, które trzeba konsultować na bieżąco. Nie mamy w tym zakresie żadnych kłopotów - zapewnia dyrektor.

- To unikatowy obiekt w Polsce i Europie. W naszym kraju jako jeden z dwóch został wpisany do rejestru zabytków, ale drugi w Katowicach nie jest udostępniony turystom. W Europie z naszym są w sumie trzy zakłady przerobcze węgla kamiennego, które można oglądać: jeden w Niemczech, a drugi w Belgii. Są jednak znacznie mniejsze od naszego, nie mają tak bogato zachowanej linii technologicznej - zaznacza dyrektorka.

Turyści będą mogli oglądać m.in. urządzenia, wykorzystywane do przesiewania węgla. Miał trafić na hałdy, a bryły do wagonów i na tory, które się tu zachowały - podobnie, jak zwrotnice. ©

Odkryjmy Park Rusinowa i leżący w nim największy w Sudetach głaz narzutowy

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Największy okaz geologiczny Sudetów przybył do nas ze Skandynawii. Przybysz gigant kryje się wśród drzew i rzeźb Parku Rusinowa w Wałbrzychu.

Na terenie Wałbrzyska oraz regionu znajduje się wiele ciekawych pomników przyrody nieożywionej i osobliwości geologicznych. Są to m.in.: nieczynne kamieniołomy z odkrywkami historycznych osadów z karbonu (Al. Wyzwolenia), pomniki przyrody - jak kamieniołom na Barbarce (skały osadowe karbońskie w wulkanicznym ryolicie), czy równie unikalna wulkaniczna Zamkowa Góra. Do tego dochodzą skałki (m.in. na Ptasiej Kopie i Lisim

Kamieniu) oraz głazy narzutowe na terenie całego miasta.

Największy z nich - pomnikowy głaz narzutowy - znajduje się przy czerwonej ścieżce edukacyjnej w Parku Rusinowa. To największy okaz w Sudetach - blok kwarcytu, liczący 240x145x125 cm, o statucie pomnika przyrody nieożywionej. Przybył tu z lądolodem ze Skandynawii. Inne okazy można podziwiać za ratuszem, czy na Białym Kamieniu. Najwięcej ich znajduje się w północnej części miasta.

Park Rusinowa, liczący dziś niemal 27 ha, jest ciekawy w każdym swoim zakątku. Powstał w latach 30. XX w. na terenie zalesionym, spacerowym. Ma jednak korzenie o wiele starsze, bo powiązanie z powstałym w XVI w. kompleksem pałacowym w Rusinowej. ©

REKLAMA

0011459141

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Firma z Krakowa urządzi nam Tygiel

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Do Muzeum Wałbrzyszan Tygiel wkracza firma z Krakowa. Nazywa się New Amsterdam. To ona będzie odpowiedzialna za ostateczny kształt inwestycji.

Dziewiątego czerwca prezydent Wałbrzycha Roman Szelemej i Wojciech Jerzy Florczyk, prezes firmy New Amsterdam z Krakowa podpisali umowę, opiewającą na 3.179.550 zł brutto. Obejmuje dostawę wyposażenia, w tym stworzenie ścieżki dydaktycznej dla Muzeum Wałbrzyszan Tygiel. W spotkaniu uczestniczyli również Marek Arcimowicz, który odpowiada za powołanie muzeum do życia, a także dyrektor Starej Kopalni Jacek Drejer i jego zastępca Jan Jędrasik. Grono bardzo reprezentatywne.

Skoncentrują się na latach powojennych

- Podpisujemy umowę na etap, który finalizuje wielki projekt, czyli Muzeum Wałbrzyszan Tygiel. Projekt jest wielki nie z uwagi na kubaturę czy war-

FOT. ADRIANNA SZURMAN

W centralnym miejscu muzealnej ekspozycji w Tyglu znajdzie się symboliczne drzewo.

tość materialną, ale dlatego, że jest w jakimś sensie depozytem emocji pokoleń wałbrzyszan, którzy ze szczególnym uwzględnieniem lat powojennych zostawili tutaj życie, emocje, pracę. Choć muzeum będzie nawiązywało do lat wcześniejszych, to jednak akcent główny będzie obejmował okres po 1945 roku - zaznaczał prezydent Szelemej.

I podkreślał, że był to trudny przetarg, który oparł się o Kra-

jową Izbę Odwoławczą (rozstrzyga spory w procedurach zamówień publicznych).

Za całą koncepcję odpowiada dyrektor Marek Arcimowicz, współpracujący z Wiolettą Wroną-Gaj. Jak żartuje, są niczym dwugłowy smok, który czuwa nad całością. A całość ma być gotowa jeszcze w tym roku w listopadzie.

- Bardzo długo pracowaliśmy nad tym, aby sfinalizować tę

umowę. Jestem tylko drobnym przedstawicielem całego zespołu, bardzo mi tu brakuje Wioletty Wrony-Gaj. Bez jej udziału nie byłbym w stanie materializować swoich pomysłów, bo musiałem je oprzeć na wiedzy z dziedziny ekspozycji i funkcjonowania muzeów, o czym nie miałem dużego pojęcia, w przeciwnieństwie do pani Wioletty (jest kierowniczką Muzeum Przemysłu i Techniki w Wał-

brzychu - dop. red.) - podkreślił dyrektor Arcimowicz.

Tygiel będzie bardziej retro niż nowoczesny

Dwa lata ciężkiej pracy już za zespołem Arcimowicza. Teraz czas na montaż części wystawienniczej, świateł, które będą iluminowały całość, układanie inscenizacji, artefaktów, nakładanie szczególnych akcentów na konkretne przedmioty. Czyli tego wszystkiego, co będziemy oglądać w Tyglu. Tym, jak i czym ten obiekt będzie wypełniony, jak będą wyeksponowane poszczególne przedmioty, zajmie się właśnie firma New Amsterdam z Krakowa.

- W Wałbrzychu pracujemy po raz pierwszy, ale na Dolnym Śląsku działaliśmy już m.in. w Hydropolis i w Hali Ludowej we Wrocławiu, a także w Głogowie. Cieszę się, że poprzez tę realizację będziemy mogli stać się częścią tego miejsca. Tematyka jest ciekawa. To jeden z powodów, dla których wystartowaliśmy w tym przetargu, a nie startujemy w każdym - zaznaczył prezes Florczyk.

Jedną z ostatnich, spektakularnych realizacji, które ma na

koncie jego firma, jest Muzeum Drugiej Wojny Światowej w Gdańsku.

Jak tłumaczy, w Wałbrzychu firma będzie tworzyła scenografię, montowała sprzęt audiowizualny, wykonywała контент multimedialny (w tym nagrania audio i filmy), tworzyła treści na wydruki. Po prostu ma spiąć całość.

- Ekspozycja to praca artystyczna. Część rzeczy jest zdefiniowana w projekcie, co nie znaczy jednak, że tak będzie wyglądać finalnie. Będziemy pracowali nad tym, żeby finalnie efekt był dobry. Jeśli trzeba będzie skrócić jakiś film, to tak zrobimy. Jeśli szafa, uwzględniona w projekcie, będzie źle wyglądała w przestrzeni, to zaaranżujemy ją tak, aby finalnie był dobry efekt - tłumaczy.

Na przykładzie sklepu odzieżowego i krawieckiego, który znajdzie się w Tyglu - zadaniem firmy będzie wyposażenie go w wieszaki, maszyny do szycia, meble, urządzenia, oświetlenie i podpięcie całości.

Muzeum nie będzie miało nowoczesnego sznytu, jak np. Hydropolis, a charakter bardziej nawiązujący do stylu retro. ©©

KRÓTKO

STRZEGOM

Auto dachowało, kierowca uciekł

Dziewiątego czerwca po godzinie 16.00 doszło do groźnego wypadku na drodze nr 382 koło Strzegomia, na trasie do Wieśnicy. Jak nam powiedział Łukasz Grzelak z Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Świdnicy, na miejsce wysłano trzy zastępy straży pożarnej: dwa ze Świebodzic i ochotniczą jednostkę ze Strzegomia. - Auto wypadło z drogi i koziółkowało, a kierowca sam opuścił pojazd i oddalił się z miejsca zdarzenia - oświadczył strażak. Świdnicka policja prowadzi teraz czynności w tej sprawie. Stara się ustalić dane prowadzącego ten pojazd, a także czy był trzeźwy i dlaczego uciekł z miejsca zdarzenia. ADA

WAŁBRZYCH

Jechała za blisko, więc wyrznęła

Również 9 czerwca wałbrzyska policja zdecydowała się opublikować komunikat z apelem do kierowców i ro-

werzystów o więcej rozważań na drogach. Przyczyną był wypadek, do którego doszło po godzinie 14.00 na Szcza-wienku. Mundurowi ustalili, że kierująca samochodem osobowym 48-latką nie zauważyła przejeżdżającego rowerem przez przejazd dla rowerzystów 40-latką. W efekcie nie ustąpiła mu pierwszeństwa przejazdu i potrafiła go. Mężczyzna trafił do szpitala. - Na szczęście nic poważnego mu się nie stało. Policjanci ukarali sprawcę kolizji mandatem w kwocie 1,5 tys. zł i 12 punktami karnymi. Kolejny raz przypominamy, że należy ustąpić pierwszeństwa rowerowi, znajdującemu się na przejeździe - apeluje Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu. ADA

WAŁBRZYCH

Podpowiadamy, gdzie wypocząć

Odkryte baseny są jeszcze zamknięte, ale nad zalewem czy jeziorem można już korzystać ze słońca. Gdzie dojedziemy nad wodę z Wałbrzycha szybciej niż w godzinę? Podpowiadamy na internetowej stronie wałbrzych.nasze-miasto.pl. Warto zajrzeć! ADA

Policjanci zlikwidowali samochodową „dziuplę”. Trafiały tu auta klasy premium

Elżbieta Węgrzyn
Kłodzko

Luksusowe samochody składają, jak puzzle. Ogromna „dziupla” została odkryta w cichym magazynie. Sprawa z Kłodzka jest rozwojowa.

Zginął ci ostatnio samochód? Może właśnie znalazł się w pozornie cichym magazynie, w którym zmagazynowano setki części samochodowych, w tym z aut marek premium. W działaniach kłodzkich kryminalnych uczestniczyli specjaliści policyjni w zwalczaniu przestępczości samochodowej, technik kryminalistyki oraz biegły sądowy z zakresu mecha-noskopii. Sprawa ma charakter rozwojowy.

Ogromna „dziupla” w cichym magazynie

- Policjanci pionu kryminalnego od dłuższego czasu prowadzili działania operacyjne, mające na celu identyfikację osób, mogących mieć związek z procederem paserstwa oraz demontażu pojazdów, pochodzących z kradzieży. W toku

FOT. DOLNOŚLĄSKA POLICJA

Za nabywanie, pomaganie w zbyciu lub ukrywanie rzeczy, pochodzących z przestępstwa można posiedzieć 10 lat.

wykonywanych czynności funkcjonariusze zgromadzili informacje wskazujące, że na terenie jednego z kompleksów magazynowych mogą być przechowywane części samochodowe, pochodzące z kradzieży, dokonanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami - mówi asp. Tobiasz Fąfara z KPP w Kłodzku.

Prawdziwe samochodowe Eldorado

„Dziuplę” stanowiły magazynowe kontenery, wynajmowane przez różne osoby. Jak ustalili śledczy, to w nich mogły się znaleźć części ze skradzionych aut. Garaże otwarte, a ich zawartość była bardzo zróżnicowana.

- W trakcie przeszukania ujawniono znaczną ilość części i podzespołów samochodowych, w tym między innymi elementy karoserii, jednostki napędowe, skrzynie biegów, kompletne zestawy wnętrza pojazdów, fotele, moduły elektroniczne oraz inne komponenty, wykorzystywane w pojazdach klasy premium. Wiele z zabezpieczonych części nosiło ślady ingerencji w oznaczenia identyfikacyjne lub było pozbawionych numerów, umożliwiających ich jednoznaczną identyfikację - zaznacza Fąfara.

Na miejsce wezwano technika kryminalistyki i biegłego sądowego z zakresu mecha-noskopii. Specjaliści przeprowadzili szczegółowe oględziny zabezpieczonych przedmiotów, wykonali dokumentację fotograficzną. Rozpoczęły się czynności identyfikacyjne. Działania te trwają również po przewiezieniu zawartości „dziupli” do policyjnego depozytu.

Sprawa jest rozwojowa. Szajka, zajmująca powierzchnię magazynową miała szerokie kontakty i kanały dystrybucji. Obecnie nie postawiono jeszcze nikomu zarzutów.

RZEŻBA KOBIECA POSTAĆ ZE SZCZAWNA-ZDROJU JEST NIEMAL RÓWNOLATKĄ NOWOJORSKIEJ STATUI WOLNOŚCI

Młodsza od amerykańskiego wzorca o sześć lat, ale tak samo alegoryczna

Elżbieta Węgrzyn
Szczawno-Zdrój

Statua Wolności od 130 lat zdobi dolnośląskie uzdrowisko. Miała siostrę bliźniaczkę, która zaginęła w tajemniczych okolicznościach.

Wielu odwiedzających Szczawno-Zdrój podczas spaceru historycznym deptakiem nie zauważa umieszczonej na dachu rzeźby kobiecej postaci. Ubrana w klasyczną, udrapowaną szatę statua w prawej ręce trzyma wzniesioną w górę pochodnię. Drugą dłoń przyciska do piersi. Coś wam to przypomina? Rzeźba ta jest niemal równolatką nowojorskiej Statui Wolności i zdobi historyczny kompleks. Co więcej - miała przed laty siostrę bliźniaczkę, której los do dziś pozostaje nieznany.

Spójrzcie na Teatr Zdrojowy!

Teatr Zdrojowy im. Henryka Wieniawskiego w Szczawnie-Zdroju jest ważnym zabytkiem, atrybutem tej miejscowości i dumą regionu.

- To trzeci teatr, który powstał w uzdrowisku. Pierwszy był w tzw. Domu Niemieckim. Drugi, drewniany, stał krótko na wysokości dzisiejszej biblioteki zdrojowej, poniżej obecnego Domu Zdrojowego i był, wedle wspomnień mieszkającego w Szczawnie-Zdroju Gerharta Hauptmanna, budynkiem szpecącym uzdrowisko. Trzeci Teatr Zdrojowy, otwarty w 1892 roku, zdobi miasteczko do dziś - mówi Stefan Okoński, przewodnik turystyczny, regionalista i wieloletni zasłużony członek Towarzystwa Miłośników Szczawna-Zdroju.

Teatr wybudowano w latach 1891-1892, a został uruchomiony 15 czerwcem 1892 roku podczas uroczystego koncertu. Salę teatralną przewidziano na 352 miejsca. Miała położone na piętrze naprzeciwko sceny ozdobne łóżce, w tym jedną książeczkę. Obiekt był perłą w koronie książęcego uzdrowiska, należącego do władającego okolicznymi dobrami z zamku Książ rodu von Hochberg.

W teatrze organizowano cykliczne koncerty oraz wystawiano spektakle, goszczono gwiazdy sceny i muzyki. Wcześniej, gdy był to Teatr Książęcy, urządzano w nim urodziny Jana Henryka XI oraz Jana Henryka XV - imprezy z bogatą,

Rzeźba ze szczawieńskiego teatru przywołuje ogólny archetyp „kobiety z pochodnią”.

uroczystą oprawą i pełnym rozmachu menu. Wspaniały budynek Książęcego Teatru Zdrojowego stanowi kulminację w ciągu obiektów zdrojowych, które powstały z myślą o kuracjach i ich komforcie.

Klasykistyczna forma elewacji i pełne przepychu - sztukaterii oraz złocen - neorokowe wnętrza olśniewa gości do dziś. Sala teatralna ma wymiary 19x13 metrów i jest wysoka na 10 metrów. Bogate zdobienia, piękne łóżce i masywny żyrandol przyciągają wzrok odwiedzających i do dziś konkurują o uwagę z tym, co dzieje się na scenie.

Nic dziwnego, że olśnieni wnętrzem teatru odwiedzający nie podziwiają oszczędnej formy elewacji gmachu. Mało kto spogląda na dach. A tam stoi i na serce uzdrowiska spogląda klasycznie odziana w togę dama.

Statua Wolności zdobi uzdrowisko od 130 lat

Czy nazwanie tej rzeźby Statuą Wolności jest nadużyciem? Zdania są podzielone.

- Zachował się wystrój wnętrza z bogatą dekoracją ścienną, trzema wysuniętymi łóżkami i zabytkowym żyrandolem. W latach 1979-1990 w teatrze

zostały zmodernizowane urządzenia techniczne. W tym czasie dobudowano foyer i tylną elewację budynku, wyremontowano dach i podwyższono go nad sceną. Muza została przeniesiona wówczas na inne miejsce dachowego poszycia teatru - pisze Iwona Czech w opracowaniu z 2019 roku. Prezeska Towarzystwa Miłośników Szczawna-Zdroju, regionalistka i pisarka nazywa rzeźbę z teatralnego dachu muzą - sterczyną w formie latarni.

Detal architektoniczny mógł zmienić położenie podczas trwającego z przerwami przez niemal 22 lata (1972-1994) remontu. Zmiany mogły być wprowadzane nawet wcześniej.

Jak wyjaśnia autorka opracowania, sterczyzna (rzeźba) dachowa stała początkowo na tympanonie budynku. Zwieńczyła szczyt trójkątnego pola pomiędzy gzymsami frontonu od strony ulicy Kościuszki, czyli spoglądała na dzisiejszy ratusz.

Po remoncie dach zmienił układ i rzeźbę przeniesiono na jego skraj z drugiej strony, nad jego skośne zwieńczenie. Teraz rzeźba spogląda na wejście do Parku Zdrojowego i jest ustawiona prostopadle do ul. Kościuszki.

Co łączy naszą postać ze Statuą Wolności i co ją odróżnia?

Rzeźbę ze Szczawna-Zdroju z podarowaną przez Francję Stanom Zjednoczonym Miss Liberty łączy okres powstania i ogólne podobieństwo formy. Statua Wolności powstawała przez lata - zamówiona w 1871 roku, a oficjalnie otwarta 28 października 1886 roku. Jej szczawieńska koleżanka jest młodsza o 6 lat. Rzeźba ze Szczawna-Zdroju jest klasyczną, alegoryczną figurą, która czerpie z tego samego źródła ikonograficznego, co Statua Wolności.

Odróżnia je skala i realizacja. Francusko i dar dla USA to kolos, liczący 93 m (bez cokółu) z metalowym szkieletem i waży prawie 230 ton. Rzeźba ze Szczawna-Zdroju ma nieco ponad 1 metr - stanowi około 75 proc. wysokości człowieka i wewnątrz jest pusta. To konieczność, by nie obciążała dachu.

Francuski dar dla USA to kolos, liczący 93 metry. Rzeźba ze Szczawna-Zdroju ma 1 metr i stanowi około 75 procent wysokości człowieka.

Statua Wolności jest monumentalnym symbolem narodowym z politycznymi atrybutami (korona, tablica). Rzeźba z teatru jest mniejszym, dekoracyjnym i użytkowym (oświetleniowym) elementem architektury, który przywołuje ogólny archetyp „kobiety z pochodnią”.

W oficjalnych sprawozdaniach urzędowych na stronach Gminy Szczawno-Zdrój, dotyczących ostatniego remontu teatru po 2008 roku wspomina się o konserwacji statui wolności. Wówczas teatr przeszedł remont elewacji i konserwację sztukaterii wewnątrz. Konserwacji poddano też dach i jego detale - w tym wieżyczkę i statuę kobiety. Wówczas te elementy iluminowano.

- Powstanie obu rzeźb dzieli kilka lat. Statua Wolności mogła stanowić inspirację dla tej szczawieńskiej, tym bardziej że obie mają podobne ułożenie rąk, obie trzymają latarnię, co jest elementem charakterystycznym. Można też uznać, że rzeźby z teatru były przedstawieniem muz, personifikacją sztuk, które w tym budynku gościły i goszczą do dziś - dodaje pojednawczo Mateusz Mykityszyn, prezes Fundacji Księżnej Daisy von Pless.

Siostra zaginęła

Historię rzeźby z dachu Teatru Zdrojowego doskonale zna Kazimierz Zabagło, mieszkaniec Szczawna-Zdroju i regionalista, pasjonat, związany ze Stowarzyszeniem Historyczne Sudety. Jako nastolatek przeniósł się do Szczawna-Zdroju z Krakowa i przez całe swoje życie zawodowe (41 lat!) był związany ze szczawieńskim Uzdrowiskiem. Pamięta remont, podczas którego przeniesiono statuę z dachu.

- W Uzdrowisku zacząłem pracę w 1959 roku jako 17-letni chłopiec. Po latach awansowałem, byłem m.in. dyrektorem technicznym, członkiem zarządu i wiceprezesem ds. technicznych - mówi Kazimierz Zabagło.

Swoje miejsce pracy pożegnał wraz z rozpoczęciem nowego stulecia. Na pytanie, czy widział detal z dachu teatru z bliska, tylko się uśmiechnął. - Statua Wolności. Nie jest naturalnej wielkości, jest trochę mniejsza od człowieka. Nie mierzyłem, ale ją nosiłem. Jest wykonana z pomalowanej

blachy cynkowej i pusta w środku - opowiada.

Najważniejsze zaś jest to, że rzeźba kobiety z latarnią miała... siostrę bliźniaczkę. O fakcie tym przypomniał już w ostatnich latach pan Waldemar Podlaszewski, prezes Stowarzyszenia Historycznego Sudety.

- Były dwie takie same rzeźby. Obie stały na dachu teatru od jego budowy. Były umieszczone po dwóch stronach budynku: jedna od ulicy, druga od strony parku. Podczas remontu generalnego sceny teatralnej część budynku podwyższono i zmieniono układ dachu. Zdemontowano jedną z nich, nie było na nią miejsca - opowiada emerytowany specjalista.

Piękny detal mógł na zawsze wyładować w magazynie, ale ktoś z pracowników technicznych wpadł na pomysł kreatywnego zagospodarowania. Pan Kazimierz nie pamięta dokładnie, kiedy nastąpiło zdjęcie z dachu Statui Wolności II. Miało to jednak miejsce w czasach głębokiej „komuny” i młodości pana Kazimierza.

- Ktoś wpadł na pomysł, by zamontować rzeźbę w parku z tyłu za muszlą koncertową, gdzie były schodki i fontanna. Woda lała się tam po stopniach, a po zamontowaniu Statui Wolności woda spływała jakby podtrzymywana przez nią. Wiosną mechanizm tej usprawnionej fontanny uruchamiano, jesienią wyłączano. Tak było może ze dwa sezony - wspomina nasz rozmówca.

Dłaczego tak krótko? Otóż ktoś nagle słusznie dopatrzył się w pannę - fontannie kapitałistycznego symbolu Statui Wolności.

- W ten sam dzień była „reakcja towarzyszy”. Statuę z fontanny zdemontowano i schowano na strychu. Leżała w magazynie, a ja jako młody chłopak nie bardzo się nią interesowałem. Jak poznałem jej wartość i doceniłem piękno, to okazało się, że rzeźby już w miejscu przechowania nie ma - opowiada pan Kazimierz.

Czy siostra bliźniaczka Statui Wolności, znanej dziś z dachu teatru zniknęła na zawsze i nie uda się jej już nigdy odnaleźć? Czy ktokolwiek widział ją jeszcze po demontażu i ktokolwiek wie, gdzie mogła być przeniesiona? To pytania, na które nie znamy odpowiedzi. ©

SPORT XII TARCZYŃSKI NOCNY WROCŁAW PÓŁMARATON 2026. REKORDOWE 26 TYSIĘCY BIEGACZY Z 58 KRAJÓW POBIEGŁO

Rekord wszech czasów także z udziałem

Na starcie stanęli biegacze z aż 58 krajów - łącznie ponad 26 tysięcy uczestników.

Tylko 7 tys. biegaczy było miejscowych - pozostali to przyjezdni z całej Polski i świata.

Wrocławscy organizatorzy przygotowali 26.066 pakietów startowych, co jest liczbą symboliczną.

Biegacze wyruszyli na trasę o godz. 22.00, a ostatni przekroczyli linię mety przed godz. 3.00 w nocy.

Kibice wypełnili stadion wielotysięcznym tłumem. Przez całą imprezę ulice Wrocławia rozbrzmiewały ich dopingiem.

NOCĄ PRZEZ STOLICĘ DOLNEGO ŚLĄSKA

n wałbrzyszan

na. Nawiązuje bowiem do daty wydarzenia - 06.06.2026.

Nad przebiegiem wydarzenia czuwało blisko 1,3 tys. wolontariuszy oraz 200 pracowników scenotechniki.

Przed startem wystąpili: Ladies of Power, DJ Otek, Sara James i Agnieszka Chylińska. Wstęp był bezpłatny.

Wśród uczestników półmaratonu nie zabrakło również osób niepełnosprawnych. Doskonale dały sobie radę!

Na trasie pojawiło się 18 punktów kibica, przy których fani mogli wspierać wszystkich uczestników biegu.

W rywalizacji elity dominowali reprezentanci Kenii, ale świetnie bawili się też amatorzy.

Linia startu i mety została przeniesiona ze Stadionu Olimpijskiego na Tarczyński Arenę.

MARGRABIA WIELOPOLSKI W STAATLICHE MUSEEN W BERLINIE

Od 2026 roku Alte Nationalgalerie w berlińskim muzeum zaprasza galerie narodowe do prezentowania swoich zbiorów. Od 19 czerwca jako pierwsza prezentuje się tam Polska.

Mariusz Grabowski

Pod tytułem „Wymyślanie mitów” Agnieszka Lajus, dyrektorka Muzeum Narodowego w Warszawie, wybrała te dzieła z zasobów MNW, które opowiadają polityczno-kulturową historię Polski. Najważniejsze z nich to „Hamlet polski - Portret Aleksandra Wielkopolskiego” z 1903 r. pędzla Jacka Malczewskiego. Trudno bowiem o inny przykład „polskości skondensowanej”.

„Der deutschen Kunst”

Zacznijmy od początku. W 1876 r. cesarz Wilhelm I otworzył „National-Galerie”, znaną obecnie jako Alte Nationalgalerie, która od 1999 r. jest częścią kompleksu Museumsinsel Berlin. Na frontonie widnieje co prawda napis „Der deutschen Kunst” („Sztuce Niemieckiej”), ale podstawą zbiorów była darowizna bankiera Joachima Heinricha Wilhelma Wagera, która obejmowała dzieła artystów włoskich, francuskich, szwajcarskich i belgijskich.

Obecnie Staatliche Museen (a właściwie kompleks pięciu autonomicznych muzeów) posiada imponującą kolekcję dzieł sztuki z okresu między Rewolucją Francuską a Wielką Wojną, klasycyzmem a secesją. Znajdziemy tu m.in. Zbiory Pergamońskie, jak i jedną z największych na świecie kolekcji francuskiej sztuki awangardowej.

Budynek muzeum, zaprojektowany przez Heinricha Stracka według planów Augusta Stülera, został zbudowany w latach 1867-1876. Zbiory MNW zostaną zaprezentowane na I piętrze.

Śława i skandale

Najważniejszym z dzieł będzie „Hamlet polski”, olej Jacka Malczewskiego z 1903 r., symboliczny portret margrabiego Aleksandra Wielkopolskiego (1803-1877). Początek XX w. był dla malarza dość trudny. Liczne zgony w rodzinie, w szczególności śmierć matki skłoniły go do namalowania serii obrazów „Thanatos”. Dodatkowo w 1900 r. Mal-

Namalowany w 1903 r. obraz jest jednym z najbardziej znanych dzieł Malczewskiego. Przedstawia Aleksandra Wielkopolskiego, wnuka carskiego namiestnika w Warszawie.

czewski popadł w długoletni konflikt z rektorem krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych Julianem Fałatem. Malczewski zarzucał mu służalczość wobec Austriaków oraz forsowanie przestarzałego programu nauczania. W wyniku tego personalnego sporu musiał zrezygnować z wykładania an ASP.

Dodajmy do tego jego niezbyt ustabilizowane małżeństwo. W 1887 r. ożenił się z córką krakowskiego aptekarza Marią Gralewską, ale w 1900 r. poznał Marię Kingę Balową, z którą zdradzał swoją żonę przez kilkanaście lat. Balowa była dlań mużką, której wizerunek utrwalił na wielu płótnach.

W międzyczasie organizował wiele wystaw swoich prac; w 1903 r. po raz pierwszy odbyła się indywidualna wystawa twórczości Malczewskiego w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie i Lwowie, a także w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie.

Symbol jako klucz

Od strony artystycznej Malczewski był symbolistą, artystą, który odchodząc od dominującego wówczas historyzmu Jana Matejki, stworzył

drzwi do osobistych, wieloznacznych narracji. Symbol traktował jak znak, który poza swoim dosłownym znaczeniem odsyła do innych, głębszych treści, często abstrakcyjnych idei, emocji czy wartości.

Twórczość Malczewskiego, licząca ok. 2 tys. obrazów, jest nie tylko artystycznym świadectwem epoki, ale także niezwykle istotnym elementem polskiej kultury i tożsamości, niejako programowo skłaniającym do refleksji nad naszym narodowym dziedzictwem.

Symbolizm w jego wydaniu był zatem czymś więcej niż tylko stylem artystycznym, był swoistą filozofią patrzenia na świat. W jego pracach granice między rzeczywistością a fantazją zacierały się, a świat realny przenikał się ze światem mitologicznym, religijnym i baśniowym. Przedstawione przezeń postacie, obiekty czy nawet elementy krajobrazu nigdy nie są tylko tym, czym się wydają. Zawsze niosą ze sobą ukryte, symboliczne znaczenia, które wymagają od widza głębszej interpretacji i zaangażowania.

Gonitwa idei

Tym, co wyróżnia Malczewskiego, spośród innych

i wewnętrzne demony. Obraz ten można interpretować jako metaforę procesu twórczego, w którym artysta balansuje na granicy rzeczywistości i wyobraźni, próbując uchwycić ulotne idee, a zarazem wciągając widza w swój hipnotyzujący taniec.

Wzorem Szekspir

Dokładnie nie wiadomo, kiedy Malczewski wpadł na pomysł sportretowania nieżyjącego od ćwierćwiecza margrabiego Wielkopolskiego, polityka mającego na początku XX w. ugruntowaną czarną legendę. Na byłym naczelniku rządu cywilnego w Królestwie Polskim ciążyło odium zdrady narodowej, ugodowości wobec zabójcy oraz prowokatora powstania styczniowego.

Przed jego sztalugami stanął więc w zastępstwie wnuk margrabiego - 42-letni Aleksander Wielopolski (1861-1914), ziemianin i co ciekawe malarz amator. Pomysł na jego portret w stroju Hamleta nie był w 1903 r. żadną ikonograficzną rewelacją, ale obsadzenie w szekspirowskiej roli arystokraty nieparającego się aktorstwem mogło budzić zdziwienie.

Jeszcze większe wątpliwości mogło wywołać odejście od tradycyjnych rekwizytów, zamienienie nieodłącznej niegdyś czaszki na margerytkę oraz otoczenie bohatera dwiema postaciami spoza szekspirowskiego świata.

Z kwiatem w rękę

Sam Malczewski, wielokrotnie pytany o obraz twierdził uparcie, że to symboliczna interpretacja postawy Polaków wobec niewoli. A połączenie postaci historycznej z dylematem szekspirowskiego bohatera to pytanie o sens walki i poświęcenia w obliczu beznadziejnej sytuacji. Młody Wielopolski, syn polityka ugodowego, symbolizuje rozdarcie i niemożność podjęcia jednoznacznej decyzji. To zmusza - sugerował malarz - do refleksji nad odpowiedzialnością i wyborem.

Recepcja obrazu wśród rodaków była trudna. Wielo-

krotnie zarzucano Malczewskiemu symboliczne uproszczenia i granie na skojarzeniach. Znajdująca się po prawej stronie starsza niewiasta z siwymi włosami, odziana w ciemne szaty, ze skutymi kajdanami rękoma i przygnębioną twarzą uosabia „Polskę zniewoloną”. Z kolei znajdującą się po lewej stronie młoda dziewczyna, półnaga, ukazana w chwili zrywania oków, to „Polska młoda”, zdolna do czynu, działania i będąca w stanie wyzwolić się z długotrwałej niewoli.

Postać mężczyzny, czyli tego, który ma dokonać symbolicznego wyboru, jest zamysłona, pogrążona w melancholii, a jego niezdeterminowanie podkreślają jeszcze bardziej kwiat w dłoni i pas na ciele. Lecz tak naprawdę Malczewski pozostawia odbiorcę bez żadnej odpowiedzi.

Jak to rozumieć?

Czy „Hamlet polski” jest w ogóle zrozumiały dla innych nacji? Czym, prócz egzotyki, może zaciekać np. Niemców, skoro tuż po prezentacji obrazu wielu krytyków pisało, że jest on niezrozumiały, afektowany, a pomysł z „Dwiema Polskami” jest tyleż wydumany, co nieestetyczny. Śmiano się z Wielkopolskiego, że jest skupiony wyłącznie na błażej zabawie z kwiatkiem. Jeszcze w 1933 r. Adam Heydel, skądinąd wybitny ekonomista sympatyzujący z narodowcami, podsumowywał gorzko: „nie dostrzega dramatu. Bawi się margerytką”.

Sugerowano, że malarski zapal arystokraty przysłonił mu istotne problemy, którymi powinien był się zająć. A hamletyczną zadumę odczytywano jako „przejaw ironii twórcy wobec bezideowego estetyzmu i indyferentyzmu narodowego, jaki reprezentował Wielopolski”.

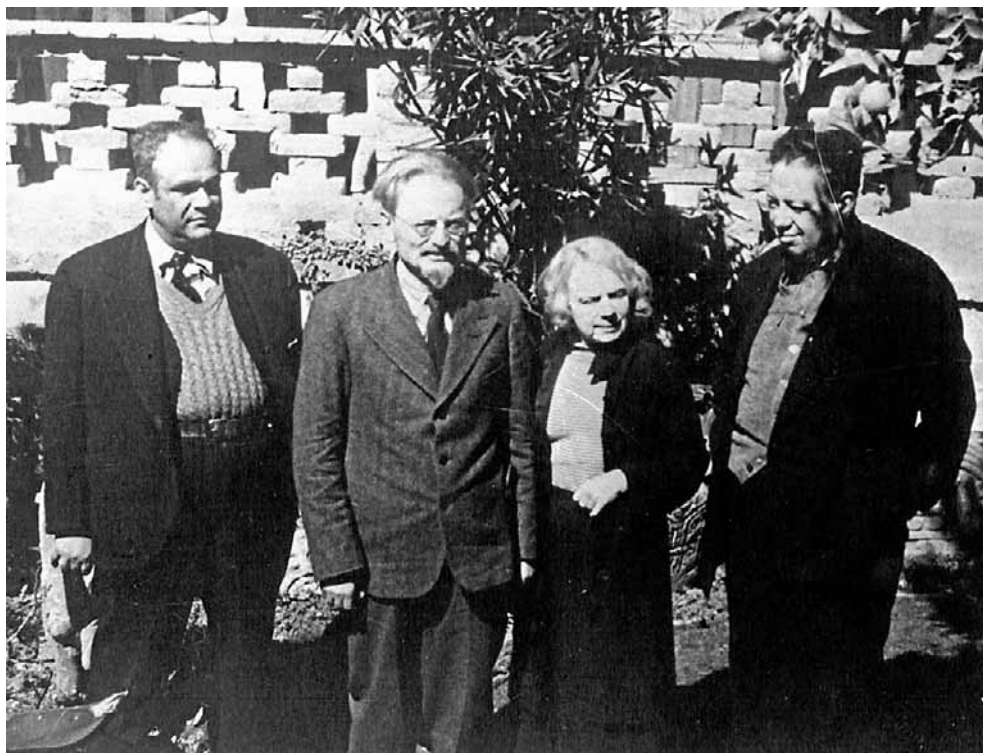
Paweł Bień, pisząc o „Hamlecie...” na portalu Niezłaztuka.net zauważył: „(...) najciekawsze czai się u dołu obrazu. Oto talia modela ściana jest pasem, w którym miejsce nabożów zajmują tuby z farbami. Metafora o ogromnej sile oddziaływania, choć znów - niejednoznaczna. W ten sposób «Hamlet polski» staje się także wielkim pytaniem o rolę artysty w zmieniającym się świecie (...) Niejeden już uprawiał domysły, sugerując, że pod postacią Wielkopolskiego kryje się w istocie autobiograficzny gest samego Malczewskiego, a wahania modela są hamletyzowaniem malarza”.

„InterNationalgalerie” w Alte Nationalgalerie - Staatliche Museen w Berlinie. Wystawa zbiorów MNW potrwa od 19 czerwca do 17 stycznia 2027 r. www.smb.museum

RAMÓN MERCADER, KOMUNISTA Z CZEKANEM

8 czerwca 1961 roku, 65 lat temu, tow. Ramón Mercader otrzymał w Moskwie tytuł Bohatera Związku Radzieckiego. Do tytułu dorzucono mu także Order Lenina, oficjalnie za wkład w budowę Ojczyzny Światowego Proletariatu. Jednak wiadomo było powszechnie, że Mercadera uhonorowano – osiem lat po śmierci Stalina – za krwawy mord na Lwie Trockim.

Mariusz Grabowski

Ramón Mercader (pierwszy z prawej) z Lwem Trockim (drugi z lewej) w Meksyku w 1940 roku.

Frida Kahlo. Przy patronacie jej męża, Diego Riveri. Od 1927 r. oboje należeli do Meksykańskiej Partii Komunistycznej.

Trocki, gdy nie pisał kolejnych komunistycznych manifestów, hodował króliki. Patrząc wówczas na tego sympatycznego okularnika z inteligentną bródką trudno było widzieć w nim zagorzałego rywala Stalina w dziedzinie uszczęśliwienia świata ideą komunistyczną. W pracy „Trzy koncepcje rewolucji rosyjskiej”, która stanowi aneks do ostatniej, niedokończonej książki „Stalin” z 1940 roku, Trocki oskarża np. Stalina o wprowadzenie nadmiernej, niszczącej biurokracji i zahamowanie, a wręcz cofnięcie procesu przemian.

Wspomniany napad na jego dom w maju 1940 r. też miał miejsce w Coyoacán. Wcze-

snym rankiem grupa 20 ludzi wtargnęła do otoczonej murem willi Trockiego, aby wykonać wyrok śmierci. Ostrzelali dom, ale zostali zmuszeni do wycofania się przez ochronę Trockiego, złożoną głównie z młodych, zwerbowanych przez Trockiego fanatycznych komunistów.

Po ataku domostwo przekształcono był w prawdziwą twierdzę: małe okna podbite były od spodu belkami, aby nie dało się z zewnątrz zobaczyć domowników. Przez grube ściany prowadziły niewielkie, żelazne drzwi, przypominające wejście do bunkra. Dom otoczony był murem z wieżą strażniczą.

Za stołem z Trockim

Zostawmy na chwilę tow. Trockiego mozołającego się nad krytyką stalinizmu i zo-

baczmy co słychać u Ramona Mercadera. W 1938 r. W 1938 r. w Paryżu Leonid Eitingon oddał go pod opiekę innemu szpiegowi - Markowi Zborowskiemu, który od pewnego czasu działał w środowisku tamtejszych trockistów. To właśnie Zborowski poznał Mercadera z Silvą Ageloff - późniejszą sekretarką Lwa Trockiego.

Na polecenie NKWD Mercader wyjechał najpierw do Nowego Jorku, a następnie do Meksyku. Posługiwał się otrzymanym fałszywym paszportem obywatela Kanady, Franka Jacksona. Szybko został przedstawiony Trockiemu przez Ageloff jako jego kanadyjski zwolennik, po czym spotykał się z nim wielokrotnie, powoli zdobywając jego zaufanie.

Całą akcja była przygotowana bardzo misternie. Mercader

udawał, że jest szaleńczo zakochany w Silvą, zamieszkałi razem w Mexico City i bywali u Trockiego niemal co tydzień, przygotowując mu jego ulubione meksykańskie smakołyki. Ponoć najbardziej lubił quesadillas z kurczakiem i pieczarkami.

Stalin mruży oczy

Jednak 20 sierpnia 1940 r. Mercader przyszedł do willi Trockiego sam. W trakcie pogawędki uderzył nagle w tył głowy Trockiego czekanem, który przemycił pod płaszczem. Nie uciekał, dał się zastrzymać ochroniarzom.

Gdy funkcjonariusze policji wpadli do gabinetu, Mercader siedział spokojnie przy biurku Trockiego i przerzucał jego notatki do książki o Stalinie. Leżący na podłodze Trocki jeszcze żył. Zmarł w szpitalu Cruz Verde 26 godzin po zamachu. Na Kreml wiadomość dotarła już kilka godzin później - Stalin otworzył butelkę swego ulubionego wina Chwanczara.

Pogrzeb Trockiego w Meksyku zgromadził 300 tys. osób. Po latach jego ostatnią rezydencję przekształcono w muzeum. W gabinecie Trockiego na biurku są jego okulary i gazeta z dnia 20 sierpnia 1940 r., na ścianach wiszą oryginalne dokumenty i pisma z lat 30., w gablotce wisi feralny czekan, zaś w ogrodzie znajduje się grób ideologa z symbolem sierpa i młota.

„Leżał na podłodze”

Lew Trocki nigdy nie został zrehabilitowany w ZSRR, jak wielu innych działaczy zamordowanych z rozkazu Stalina. Niemniej w latach 80. XX w. wydano pamiątkowy znaczek z jego postacią, a w 1987 r. zniesiono zakaz publikacji i posiadania jego książek.

16 czerwca 2023 r., w wieku 97 lat zmarł Esteban Volkov, wnuk Lwa Trockiego, ostatni świadek jego zabójstwa (był w domu gdy przyszedł Mercader). Volkov wspominał w 1999 r.: „(...) kiedy przechodziłem ogrodową ścieżką w kierunku domu, natknąłem się na mężczyznę z twarzą pokrytą krwią, którego nie od razu rozpoznałem, trzymanego przez dwóch policjantów. Mężczyzna, o którym przypuszczałem, że musi być tym Jacksonem, o którym mówił Harold, robił dużo hałasu, skrząc i szlochając, co przechodziło w coś w rodzaju wycia. Był w kompletnej rozsypce. (...) Gdy wszedłem do biblioteki i zajrzałem przez uchylone drzwi jadalni, od razu zrozumiałem ogrom tragedii. Mój dziadek leżał na podłodze z raną głowy i w kałuży krwi, a Natalia z grupą towarzyszy stali wokół niego, przykładając łód do rany, aby zatamować krwawienie”.

I dalej: „Spisek przebiegał etapami: Stalin, Beria, Leonid Eitingon, jego kochanka Cari-

dad Mercader i jej syn Ramón Mercader (alias Jackson) to ludzie, którzy zamordowali twórcę Armii Czerwonej i towarzysza broni Lenina”.

20 lat za kratami

Ramón Mercader został skazany na karę 20 lat pozbawienia wolności. „Stał beznamiętnie, gdy sędzia skazał go na dwadzieścia lat więzienia” - pisze Robert Service na kartach książki „Trocki. Demon czerwonego terroru” - „Po wyroku okazał się zaś modelowym więźniem. Nikomu jednak nigdy nie wyjawiał, na czyj rozkaz działał. Milczał nawet, gdy stało się wiadomym, że tak naprawdę nazywa się Ramón Mercader”.

Pomimo starań o przedterminowe zwolnienie, odsiedział niemal cały wyrok. W więzieniu Mercaderowi zapewniało więcej niż godziwe warunki. W celi miał dywan, gniazdko elektryczne, a nawet prywatne radio. Od „tajemniczego dobroczyńcy” otrzymywał co miesiąc 100 dolarów. Zajmował się, za zgodą władz, naprawą elektroniki, dorabiając na tym dodatkowe pieniądze.

Opuścił więzienie 6 maja 1960 r. i natychmiast wyjechał na Kubę. Rok później został zaproszony wyjechać do ZSRR, gdzie został powitany z honorami i odznaczony najwyższymi odznaczeniami radzieckimi. Żył w luksusie. Jak dodaje Service „otrzymał powitanie godne bohatera, a także awans na generała KGB”.

W aurze bohatera

Po śmierci pochowano go na moskiewskim Cmentarzu Kuncewskim, pod nazwiskiem Ramon Iwanowicz Lopez. Ale są inne wersje jego losów: nie odnalazłszy się w nowej rzeczywistości poprosił towarzyszy radzieckich o przeprowadzkę na Kubę. Zmarł w Hawanie 18 października 1978 r., przyczyną był rak płuc. Podobno przed śmiercią powiedział: „Zawsze to słyszę. Zawsze słyszę jego krzyk. Wiem, że czeka na mnie po drugiej stronie”.

Na koniec fragment wspomnień Trockiego „Moje życie”, które spisywał w 1929 r. na emigracji w Turcji, a które wyszły po polsku w 1930 r.: „Klasa robotnicza Rosji, w podobnym do siebie bolszewikach, uczyniła próbę przebudowania życia tak, aby wykluczyć możliwość perjurycznych ataków szafu, przeżywanym przez ludzkość, i założyć podwaliny wyższej kultury. Na tem polega sens rewolucji Październikowej. Naturalnie, zadanie, które sobie postawiła, nie zostało wykonane: jednakże to zadanie z samej istoty obliczone jest na szereg dziesięcioleci. Więcej jeszcze, rewolucję Październikową uważać należy za punkt wyjścia najnowszej historii ludzkości wogóle”. ©©

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

HORROR PIĄTEK TVN 20:00

World War Z

Blżej nieokreślona, niedaleka przyszłość. Gerry Lane (Brad Pitt) i jego rodzina wpadają w olbrzymi korek. Lane, były śledczy ONZ, szybko wyczuwa, że to z czym mają do czynienia, nie jest zwykłą uliczną blokadą. Na niebie słychać policyjne śmigłowce, po ulicach krążą policjanci na motocyklach, a miasto pogrąża się w chaosie. Wszystkiemu winny jest zabójczy wirus, który rozprzestrzenił się przez ugryzienie i przemiana zdrowych ludzi w coś trudnego do zdefiniowania, dzikiego. Sąsiad zwraca się przeciwko sąsiadowi, pomocny незнаjomy nagle staje się niebezpiecznym wrogiem. Pocho-dzenie wirusa jest nieznane, a liczba zainfekowanych rośnie z dnia na dzień. Wkrótce wybuchu pandemia. Kiedy

zarażeni przejmują światowe siły zbrojne i gwałtownie niszczą rządy państw. Lane zostaje zmuszony do powrotu do dawnego niebezpiecznego życia, aby zapewnić bezpieczeństwo rodzinie. Rozpoczyna desperackie poszukiwania źródła epidemii i środków, które powstrzymają jej rozprzestrzenianie.

WESTERN SOBOTA TVP 113:00

Powrót siedmiu wspaniałych

Akcja rozgrywa się na pograniczu Meksyku. Ubodzy wieśniacy z okolicznych wiosek są terroryzowani przez ludzi bogatego farmera. 50 uzbrojonych bandytów zaskakuje bezbronnych biedaków w środku dnia, napastnicy uprowadzają wszystkich zdolnych do pracy mężczyzn, pozostawiając jedynie dzieci, kobiety i starców. Na mieszkańców wioski pada błąd strach. Wśród uprowadzonych mężczyzn jest Chico (Julian Mateos), przed laty jeden z „siedmiu wspaniałych”, którzy rozgromili bandę opryszków wyludniających haracz. Żona Chico, Petra (Elisa Montes), poszukuje pozostałych śmiaków, którzy wówczas odważyli się stawić czoła bandytom.

FILM PRZYGODOWY PIĄTEK POLSAT 19:55

Piraci z Karaibów: Na krańcu świata

Trzecia część jednego z najbardziej spektakularnych sukcesów w historii światowego kina, a zarazem dopełnienie niezwyklej historii kapitana Jacka Sparrowa, Willa Turnera i pięknej Elizabeth Swann. Cała trójka wspierana przez kapitana Barbossa po wyprawie na skraj mapy, do krainy śmierci, musi stanąć do walki ze straszliwym kapitanem Davym Jonesem i bezwzględny lordem Cutlerem Beckettem. To ten drugi, mając w ręku serce Davy'ego, kontroluje „Latającego Holendra”. Jeśli wygra ostateczną bitwę, dla piratów nie będzie już miejsca na tym świecie. Główną atrakcją „Piratów...” są oczywiście Johnny Depp w roli kapitana Sparrowa i gitarzysta The Rolling Stones

Keith Richards w epizodycznej roli jego ojca. Kiedy zacyano kręcić ten film, reżyser Gore Verbinski nie miał jeszcze gotowego scenariusza. Ale zbytnio się tym nie przejmował, bo wiedział, że musi odnieść sukces. I odniósł: „Piraci z Karaibów: Na krańcu świata” mieli drugie w historii kinematografii otwarcie, przynosząc blisko 140 mln dolarów. tylko w pierwszy weekend (lepszy był tylko „Spider-Man 3”). Bilans całej serii to ponad 2, 5 mld dolarów.

PONIEDZIAŁEK 15 Czerwca

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.10** Pogoda Info **8.15** Czerdziestolatek (11): Cudze nieszczęście, czyli świadek obrony **9.10** Ranczo (56): Amerykańska baza **10.10** Komisarz Alex (65): Ślepa furia **11.05** Ojciec Mateusz (173): Ostatnie dni **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Planeta zmian II **14.00** Złoty chłopak (312)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.10** Pogoda Info **15.25** Gra słów. Krzyżówka **16.00** Dziedzictwo (949) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? **18.05** Reporterzy – magazyn **18.25** Akacyjowa 38 (890) Leonor chce zorganizować przyjęcie dla Blanki. Ursula jest wściekła, że nie została zaproszona i przysięga zemstę wszystkim lokatorom.

19.30 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.25** Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA **20.50** (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. G: Belgia – Egipt **23.35** La Singla – film dok. Hiszpania/Niemcy 2023, wyk. La Singla, Adelfa Calvo, Helena Kaittäni **0.40** Trzy sekundy – film sens. *** W. Bryt./USA/Kanada 2019 Reż. Andrea Di Stefano **2.40** Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA **2.50** (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. G: Iran – Nowa Zelandia

TVP 2

5.30 M jak miłość (1775) **6.25** Rodzina (nie od) świata **6.55** Barwy szczęścia (3334) **7.30** Pytanie na śniadanie – program infor.-publicystyczny **11.30** Okrasa łamie przepisy (405): Wrocławski bigos **12.00** Wyższa Szkoła Jazdy (2) **12.35** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (122) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (854): W sieci kłamstw – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (411) – telenowela Hiszpania 2023 **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.15** Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA **17.50** (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy H: Hiszpania – Republika Zielonego Przylądka **20.40** Omnibus – szelbny mądry – teleturniej **21.30** Postaw na milion **22.30** Na sygnale (843-opis, 844) Zespół Góry odpowiada na wezwanie z zegarka z funkcją SOS i trafia na młodego pacjenta w spektrum autyzmu, który ma poparzenia. Ekipa Banacha musi pomóc kobiecie, której serce stanęło podczas ćwiczeń. **23.35** Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA **23.50** (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy H: Arabia Saudyjska – Urugwaj **2.40** Akacyjowa 38 **4.35** Na dobre i na złe

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.30** Małanowski i Partnerzy (292, 293): Poszukiwana / Bezbronny w śpiączce **9.30** Trudne sprawy (1223, 1224): Ciężarówka / Zadłużony z miłości **11.35** Gliniarze (836, 837): Wykorzystana / Konwój – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 **13.40** Dlaczego ja? (1466, 1467): Stalker / Test na wytrzymałość

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.25** Interwencja – magazyn **16.40** Gliniarze (1033, 1034): Winny / To tylko biznes **18.50** Wydarzenia **19.18** Gość „Wydarzeń” **19.55** Szybcy i wściekli VI *** – film sensacyjny USA/Jap./Hiszp./W. Bryt. 2013 Reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Dwayne Johnson Agent Hobbs jest na tropie organizacji przestępczej. Jedyny sposób na powstrzymanie gangsterów to pokonanie ich w ulicznych wyścigach. Hobbs zwraca się więc z prośbą do Doma. **22.45** Snajper: Dziedzictwo ** – thriller USA/Bułg. 2014 Reż. Don Michael Paul, wyk. Tom Berenger, Chad Michael Collins, Doug Allen **0.55** Wpół do śmierci – film sens. ** USA/Niemcy 2002 Reż. Don Michael Paul, Morris Chestnut, wyk. Steven Seagal, Morris Chestnut, Ja Rule **3.05** Nasz nowy dom **4.40** Disco gramy!

TVP 3

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1669) **6.50** Kuchenne rewolucje: Bobowa – Paleta Smaków **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku: Ubijana feta z szynką i warzywami **11.25** Kuchenne rewolucje: Włocławek – Białe Kredens / Tamowskie Góry – „Art-smaku” **13.40** Ukryta prawda (1647-1648, 1706) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Szpital św. Anny (46) Kaśka zajmuje się jednolatkami, który ma anginę. Zachowanie chłopca niepokoi lekarke. Daria nie zamierza przeproszać Bartka za spotkanie z Wrońskim. Paweł odwiedza Zytę i proponuje wyjazd w góry. **17.55** Detektywi (170) **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.15** Na Wspólnej (4228) **20.50** Bitwa o gości (4) Magda i Andrzej ugoszczą rywali we francuskim zamku pod Koszalinem, Marek i Łukasz zaproszą wszystkich do luksusowych namiotów, a Weronika z Krzysztofem zaprezentują swój hotel. **22.00** Nagle – thriller *** Francja/Islandia/Belgia 2023 Reż. Thomas Bidegain, wyk. Mélanie Thierry, Gilles Lellouche **0.10** Matrix: Reaktywacja **** – film sf USA 2003 Reż. Andy Wachowski, Larry Wachowski **3.00** Co za tydzień – magazyn **3.35** Uwaga! – magazyn

TVN 7

6.50 Szkoła (724, 725) **8.45** Ukryta prawda (1319, 1406, 1407) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (1041-1043) **14.00** Detektywi (103) **15.00** Szpital (749) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (482, 483) **18.00** Sekrety życia (39) **19.00** Ukryta prawda (1510) **20.00** *** Wyścig o złoto – dram. Norw. 2022 **22.35** *** Ojciec panny młodej – kom. USA 2022, reż. Gary Alazraki, wyk. Andy Garcia, Gloria Estefan **1.00** *** Dzień próby – film sensac. USA 2001, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington **3.30** Fa-chowcy (4) **4.10** Dorota was urządzi (4)

10.25 *** Łowcy skalpów – western USA 1968 **12.20** Niepoprawny Belmondo **13.20** Kosmos 1999 (3) **14.25** *** Człowiek, który zdemoralizował Hadleyburg – film Polska 1967 **15.05** *** Mała księżniczka – film dla dzieci USA 1939 **16.45** Samochodzik i templariusze (3, 4) **18.10** Dźwięk Nowego Jorku **18.55** Pan wzywa, Milordzie? (6) **20.00** *** Pan nie umiera nigdy – film sens. W. Bryt./USA/Hiszp. 1997 **22.10** *** Boska Florence – komedia obycz. W. Bryt./USA/Fr. 2016

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (22, 23) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (132) **8.55** Policjantki i policjanci (472, 473) **10.55** Na ratunek 112 (1130-1131) **11.55** Dlaczego ja? (1559, 1560) **13.55** Trudne sprawy (1134-1136) **16.55** Policjantki i policjanci (1380) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (67) **19.00** Policjantki i policjanci (1381) **20.00** Uroczysko (173, 174) **21.05** Sprawiedliwi. Tróji-miasto (113) **22.05** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (996) **23.05** *** Pamięć absolutna – film sf USA/Meksyk 1990 **1.30** Love Island. Wyspa miłości (12)

TV Trwam

12.20 Rotmistrz Pilecki – przywrócenie pamięci (1) **12.55** Czerwony Dwór **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Dom w serce wsi **15.00** Ratuję człowieka. Ludzie Kościoła wobec zagłady **16.10** Sanktuarium polskie **16.30** Porady medyczne bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Spotkanie Rodziny Radia **21.00** Informacje **20.20** Różnec **21.00** Agn Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Z wędką nad wodę w Polskę i świat **22.30** *** Gość oczekiwany – dramat spot. Polska 2024

TVP Sport

12.40 Droga do mundialu **13.15** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. F: Szwecja – Tunezja **15.30** Dzień na mundialu **17.00** Studio **17.50** (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. H: Hiszpania – Republika Zielonego Przylądka **20.35** Studio **20.50** (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. G: Belgia – Egipt **23.35** Studio **23.50** (L) Piłka nożna: MŚ: 1. kol. gr. H: Arabia Saudyjska – Urugwaj **2.50** (L) Piłka nożna: MŚ: 1. kol. gr. G: Iran – Nowa Zelandia

WTOREK 16 Czerwca

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.10** Pogoda Info **8.15** Czerdziestolatek (12): Nowy zastępca, czyli meteor **9.20** Ranczo (57): Człowiek z Rio **10.15** Komisarz Alex: Okup (66) **11.05** Ojciec Mateusz (174): Panaceum **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Kalahari, twarde prawo pustyni (1): W upale **14.00** Złoty chłopak (313)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Pogoda Info
15.25 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (950) – serial obyczaj. Turcja 2020

17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Reporterzy – magazyn
18.25 Akacjowa 38 (891)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
20.50 **(L)** Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy I: Francja – Senegal
23.35 Zagłada superjachtu Bayesian – film dokument. W. Bryt. 2024

0.35 Delikatność – komedia
*** romantyczna Franca 2011
Reż. David Foenkinos, Stéphane Foenkinos, wyk. Audrey Tautou, François Damiens, Bruno Todeschini
2.35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
2.50 **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy J: Argentyna – Algieria

***** koniecznie ***** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB-T

TVP 2

5.35 M jak miłość (1776) **6.30** W drodze do doskonałości **6.55** Barwy szczęścia (3335) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informac.-publicystyczny **11.25** Rodzinka.pl (11, 12): Nienormalnie normalna rodzina / Walka z nalogami **12.35** Kolo fortuny **13.15** Postaw na milion – teleturniej **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (855): Miało być tak pięknie – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (412)
Po odkryciu przez Catalinę prawdy o brudnych interesach Pelayo, ten próbuje się tłumaczyć narzeczonej i błaga o wybaczenie. Maria prosi Pię o wstawiennictwo za Salvadorem u senora Baezy.
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (123)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3335) – serial Polska 2026
20.05 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
20.55 Postaw na milion
21.55 Na sygnale (845, 846)
22.50 Rodzinka.pl (275)
23.25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
23.50 **(L)** Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy I: Irak – Norwegia
2.25 Nie z Gienkiem te numery. Ballada o ostatnim ligaczu – film dok. Polska 2023
3.20 Akacjowa 38
4.30 Na dobre i na złe

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.30** Małanowski i Partnerzy (294, 295): Stajenna / Niebezpieczne czary **9.30** Trudne sprawy (1225, 1226): Obce dziecko / Wybór Ewy **11.35** Gliniarze (838, 839): Między prawdą a pozorem / Na zawsze **13.40** Dlaczego ja? (1468, 1469): Nic nie dzieje się przypadkiem / Trzy siostry – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.25 Interwencja – magazyn
16.40 Gliniarze (1035, 1036) – serial fab.-dok. Polska 2024

18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Dzień Niepodległości: *** Odrodzenie – film sf USA 2016
Reż. Roland Emmerich, wyk. Liam Hemsworth, Jeff Goldblum, Bill Pullman
22.30 Baby Driver – film krymin. *** USA/W. Bryt. 2017
Reż. Edgar Wright, wyk. Ansel Elgort, Kevin Spacey, Lily James
0.55 Zasady walki II – Zdrada ** – film sens. Kanada 2008
Reż. Josef Rusnak, wyk. Wesley Snipes, Athena Karkanis, Scott Heindl
Agent Neil Shaw, wyjaśniając sprawę morderstwa swojego byłego przełożonego, odkrywa sieć korupcyjnych powiązań. Razem z przyjaciółm Garretem, ma za zadanie opanować sytuację.
3.15 Nasz nowy dom
4.40 Disco gramy!

DVB-T

TVN

5.00 Recepta na stary dom (9) **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1670) **6.50** Kuchenne rewolucje: Toruń – EP-TO **7.45** Dzień Dobry TVN – program informac.-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (5): Halibut pieczony z cytrusami **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Vintuna”, Warszawa / Suwałki – „Fresco” **13.40** Ukryta prawda (1649-1650, 1707) – serial fab.-dokum. Polska 2024

16.50 Szpital św. Anny (47)
Zyta i Paweł spędzają miło czas w górach. Ale podczas drogi powrotnej znajdują na szlaku nastolatka, który próbował popełnić samobójstwo i podciął sobie żyły.
17.55 Detektywi (171)
Detektywi szukają rodziców niemowlęcia, które ktoś podrzucił pod drzwi mieszkania Oskara Wilkowskiego. Gdy ustalają dane ojca, okazuje się, że był w delegacji i nie ma kontaktu z żoną.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4229)
20.50 Księgowy *** – film sens. USA 2016
Reż. Gavin O’Connor, wyk. Ben Affleck, Anna Kendrick, J.K. Simmons
23.30 Kuba Wojewódzki
0.45 Star Trek: W ciemność *** – film sf USA 2013
Reż J.J. Abrams, wyk. Chris Pine, Zachary Quinto, Benedict Cumberbatch
3.25 Szpital św. Anny (115)
4.25 Uwaga! – magazyn
4.40 Nauka jazdy

DVB-T

TVN 7

6.50 Szkoła (727, 728) **8.45** Ukryta prawda (1320, 1408, 1409) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (1044-1046) **14.00** Detektywi (104) **15.00** Szpital (750) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (484, 485) **18.00** Sekrety życia (40) **19.00** Ukryta prawda (1511) **20.00** ***** Jestem legendą – film sf USA/W. Bryt. 2007, reż. Francis Lawrence, wyk. Will Smith, Alice Braga **22.20** *** Oszukać przeznaczenie II – horror USA/Kan. 2003 **0.15** *** Królowe zbrodni – film krym. USA/Kanada 2019 **2.25** Zgłoś remont (2) **3.15** Fachowcy (5) **3.55** Usterka (3)

DVB-T

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (24, 25) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (133) **8.55** Policjantki i policjanci (474, 475) **10.55** Na ratunek 112 (1132, 1133) **11.55** Dlaczego ja? (1561, 1562) **13.55** Trudne sprawy (1337-1339) **16.55** Policjantki i policjanci (1381) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (68) **19.00** Policjantki i policjanci (1382) **20.00** Uroczysko (175, 176) **21.05** Sprawiedliwi. Trójmieście (114) **22.05** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (997) **23.05** ***** Nieśmiertelny – film fantasy Wielka Brytania/USA 1986 **1.35** Love Island. Wyspa miłości (13)

DVB-T

TVP Kultura

10.25 ***** Pograbek – dramat Polska 1992 **11.55** ***** Jutro idziemy do kina – dramat Polska 2007 **13.50** Taniec – kultura czy życie **14.50** Kosmos 1999 (4) **15.55** *** Koniec babiego lata – dramat Polska 1975 **17.00** Samochodzik i templariusze (5) **17.45** Podróż za jeden uśmiech (1) **18.20** Poszukiwacz zaginionych dzieł sztuki: Wiele twarzy Rembrandta **18.55** Pan wzywał, Milordzie? (7) **20.00** Teatr TV: Ich czworo i Polska 2015 **21.45** *** Angielka i księżę – dram. Niemcy/Fr. 2001 **0.05** Sen Sultany

DVB-T

TVP Sport

12.40 Droga do mundialu **13.15** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. H: Arabia Saudyjska – Urugwaj **15.35** Oko w oko: Wojciech Szczęsny **16.10** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. G: Iran – Nowa Zelandia **18.30** Dzień na mundialu **20.00** Studio **20.50** **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. I: Francja – Senegal **23.35** Studio **23.50** **(L)** Piłka nożna: MŚ: 1. kol. gr. I: Irak – Norwegia **2.50** **(L)** Piłka nożna: MŚ: 1. kol. gr. J: Argentyna – Algieria

ŚRODA 17 Czerwca

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Rodzinka (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.10** Pogoda Info **8.15** Czerdziestolatek (13): Kozioł ofiary, czyli rotacja **9.15** Ranczo (58): Obcy krajowcy **10.10** Komisarz Alex (67): Na pełnym gazie **11.05** Ojciec Mateusz (175): Drift **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** To się opłaca **12.55** Kalahari, twarde prawo pustyni (2) **14.00** Złoty chłopak (314)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Pogoda Info
15.25 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (951)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Reporterzy – magazyn
18.25 Akacjowa 38 (892)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Prokurator (4)
W hotelu zostaje znalezione ciało 49-latka. Sidlecka diagnozuje, że przyczyną zgonu był zawal, ale ktoś mógł go spowodować.
21.25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
21.50 **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. L: Anglia – Chorwacja
0.30 Biały potok *** – komedia Polska 2020
2.00 Dzień wielkiej ryby *** – film obyczaj. Polska 1996
3.15 Wykrywacz kłamstw
3.40 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
3.50 **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy K: Uzbekistan – Kolumbia

***** koniecznie ***** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB-T

TVP 2

5.35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA **5.50** **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy J: Austria – Jordania **8.25** Pytanie na śniadanie **11.30** Rodzinka.pl (13, 14): Rodzicielskie rozterki / Marzenia Kacperka **12.35** Kolo fortuny **13.15** Panna młoda (123) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (856): Quo vadis, Dobku?

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (413) – telenowela Hiszpania 2023
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (124) – serial obyczaj. Turcja 2024
18.15 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
18.50 **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. K: Portugalia – Demokratyczna Republika Konga
21.05 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
21.40 Postaw na milion
Milion złotych w gotówce, dwóch uczestników i tylko 8 pytań do końca gry
22.35 Na sygnale (847, 848): Wszystkie ruchy dozwolone / Na ostrzu noża
23.40 63. KFPP w Opolu: Premiery – festiwal
0.35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
0.50 **(L)** Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kolejka grupy L: Ghana – Panama
3.30 My Sunnyside – film dok. Polska/USA 2025

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.30** Małanowski i Partnerzy (296, 297): Śmierć w jacuzzi / Brudne pranie – serial fabul.-dokument. Polska 2011 **9.30** Trudne sprawy (1227, 1228): Dom Daniela / Wszystko mnie boli **11.35** Gliniarze (840, 841): Zaginiony pieściarz / Rodzinne piekło **13.41** Dlaczego ja? (1470, 1471): Kłątwa przodków / Walka siostr o siostrę

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.25 Interwencja – magazyn
16.40 Gliniarze (1037, 1038)
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 8 rzeczy, których nie wiesz ** o facetach – kom. romant. Polska 2022
Reż. Sylwester Jakimow, wyk. Karolina Bruchnicka, Leszek Lichota, Maciej Zakościelny
22.00 Szczęśliwy mężczyzna *** – komedia Francja 2023
Reż. Tristan Séguella, wyk. Fabrice Luchini, Catherine Frot, Philippe Katerine
0.00 Charlie Cykor – komedia *** kryminalna USA 2000
Reż. Eric Blakeney, wyk. Liam Neeson, Oliver Platt, Sandra Bullock
Tajny agent omal nie ginie podczas akcji. Staje się nerwowo i mniej pewny siebie. Z fobii leczy go piękna i nieco ekscentryczna pielęgniarka.
2.20 Nasz nowy dom
3.30 Ewa gotuje
4.10 Kabaretowa Ekstraklasa
4.40 Disco gramy!

DVB-T

TVN

5.10 Recepta na stary dom (11) **5.40** Uwaga! (8017) **5.55** Ukryta prawda (1671) **6.50** Kuchenne rewolucje: Katowice – „Meltini” **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (13): Zupa koperkowa na masłance **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kuchnia z piwnicą”, Człuchów: Warszawa – Piccownia **13.40** Ukryta prawda (1651-1652, 1708) – serial fabul.-dok. Polska 2024

16.50 Szpital św. Anny (48) – serial obycz. Polska 2025
17.55 Detektywi (172): Omar i Yusow – serial fab.-dok.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4230) – serial Polska 2026
20.50 Specjalista *** – film sens. USA 1994
Reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone, Sharon Stone, James Woods
Przed laty May była świadkiem zabójstwa rodziców. Przysięgła wtedy, że sprawcy zostaną ukarani. Opetana żądzą zemsty dorosła May spotyka Raya, specjalistę od materiałów wybuchowych.
23.10 Diuna: Część druga *** – film przygodowy USA/Kanada 2023
Reż. Denis Villeneuve, wyk. Timothée Chalamet, Zendaya, Rebecca Ferguson
2.30 Szpital św. Anny (116)
3.35 Uwaga! – magazyn
3.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (21): Mroczne wydmy – serial krym.
4.50 Nauka jazdy (2)

DVB-T

TVN 7

6.50 Szkoła (730, 731) **8.45** Ukryta prawda (1321, 1410, 1411) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (1047, 1048, 1050) **14.00** Detektywi (105) **15.00** Szpital (751) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (486, 487) **18.00** SOS. Ekipy w akcji (1) **19.00** Ukryta prawda (1512) **20.00** *** Obce niebo – dramat Polska/Szwecja 2015, reż. Dariusz Gajewski, wyk. Agnieszka Grochowska **22.20** ***** Wdowy – thriller W. Bryt./USA 2018 **0.55** ***** Zakonnica 2 – horror USA 2023 **3.15** Żyjąc z potworem (8) **4.15** Fachowcy (6) **5.20** Ten moment (39) **5.55** Szkoła (732)

DVB-T

TVP Kultura

9.40 Podróż za jeden uśmiech (1) **11.20** Jurek **12.55** Legendy Paryża – opowieść o sztuce XIX wieku **13.55** Kariera Nikodema Dyzmy (3) **15.05** *** Syzyfowe prace – film obycz. Polska 2000 **17.00** Podróż za jeden uśmiech (2, 3) **18.15** Muzeum polskiej piosenki **18.30** Informacje kulturalne **18.55** Pan wzywał, Milordzie? (7) **20.00** Powrót Sherlocka Holmesa (3) **21.05** *** Biała odwaga – dramat histor. Polska 2024 **23.10** Informacje kulturalne **23.40** *** Angielka i księżę – dramat Niemcy/Francja 2001

DVB-T

TVP Sport

9.00 Mundialowy poranek **10.30** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. I: Francja – Senegal; 1. kol. gr. I: Irak – Norwegia; 1. kol. gr. J: Argentyna – Algieria **16.30** Dzień na mundialu **18.00** Studio **18.50** **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: Portugalia – Demokratyczna Republika Konga **21.35** Studio **21.50** **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. L: Anglia – Chorwacja **0.35** Studio **0.50** **(L)** Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 1. kol. gr. L: Ghana – Panama

DVB-T

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (26, 1) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (134) **8.55** Policjantki i policjanci (476, 477) **10.55** Na ratunek 112 (1134, 1135) **11.55** Dlaczego ja? (1563, 1564) **13.55** Trudne sprawy (1340-1342) **16.55** Policjantki i policjanci (1382) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (69) **19.00** Policjantki i policjanci (1383) **20.00** Uroczysko (177, 178) **21.00** Sprawiedliwi. Trójmieście (115) **22.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (998) **23.00** *** Za ciemem – film akcji USA/Hongkong/Aruba 1998, reż. Hark Tsui **0.55** Love Island. Wyspa miłości (14)

DVB-T

TV Trwam

11.00 Muzyczne chwile **11.10** Mateczniki polskości **11.25** Jestem mamą **12.20** Nabieja – kawałek Polski w Ugandzie **13.00** Człowiek bez twarzy **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Historia we fraszkach – od Mieszka po Staszka **14.55** Na granicy... **16.10** Na zdrowie **16.30** Rozmowy o edukacji **17.00** Po stronie praw **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Bóg z nami **19.45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia

DVB-T

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (12, 13) **8.00** Kobra – oddział specjalny (11, 12) **10.00** Maria z przedmieścia (21, 22) **12.00** Nie igraj z aniołem (97) **13.00** Wspaniałe stulecie (31) **14.00** Kurierzy (16) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (504, 505) **17.00** Kurierzy (17) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (954, 955) **20.00** *** Demonstracja siły – film sens. USA 2013 **22.05** *** Żądza śmierci – film sens. USA/Kan./Rosja 2009 **0.05** *** Bestia – film sens. Hongkong/W. Bryt./Kanada 2003 **2.00** Dzielnica strachu (390)

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 18 Czerwca

TVP 1 DVB-T 7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.30 Dobre historie (196) 8.00 Serwis Info 8.15 Czerdziestolatek (14): Sprawa Malkiewiczza, czyli kamikadze 9.15 Ranczo (59): Doktor Wezół 10.10 Komisarz Alex (68): Uciekinierzy 11.05 Ojciec Mateusz (176): Świadek oskarżenia 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.40 Magazyn rolniczy 13.00 Sprawa dla reportera 14.00 Złoty chłopak (315) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.10 Pogoda Info 15.25 Gra słów. Krzyżówka 16.00 Dziedzictwo (952) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? 18.05 Reporterzy – magazyn 18.25 Akacyjowa 38 (893) 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 20.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. gr. B: Szwajcaria – Bośnia i Hercegowina 23.35 Kanał tajemnic – film *** krym. Francja/Belgia 2020 Reż. Julien Zidi, wyk. Annelise Hesme, Aurélien Wiik, Annie Grégorio W małym miasteczku zostają znalezione zwłoki żony sędziego. Do prowadzenia śledztwa zostaje przydzielona policjantka z Paryża. 1.25 63. KFPP w Opolu 2.30 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 2.50 (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. gr. A: Meksyk – Korea Połudn.	TVP 2 DVB-T 5.35 M jak miłość (1777) 6.25 Dom nadziei – reportaż 6.50 Barwy szczęścia (3336) 7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny 11.30 Rodzinka.pl (15, 16): Hazard / O miłości 12.35 Koło fortuny – teleturniej 13.15 Panna młoda (124) – serial obycz. Turcja 2024 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (857): Chwila nieuwagi – serial obyczaj. Polska 2026 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (414) – telenowela obyczajowa Hiszpania 2023 Reż. Miguel Conde, wyk. Manuel Regueiro, Joaquín Climent, Teresa Quintero 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.15 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 17.50 (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy A: Czechy – RPA 20.05 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 20.30 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej 21.20 Kocham Cię, Polsko! 22.55 Orange Warsaw Festival 2026 – koncert 23.30 Studio MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA – magazyn 23.50 (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. gr. B: Kanada – Katar 2.30 Kruk. Szepty słychać po zmroku (3, 4) – serial kryminalny Polska 2018 Reż. Maciej Pieprzycza, wyk. Michał Żurawski, Cezary Łukaszewicz, Katarzyna Wajda	Polsat DVB-T 5.25 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień 8.30 Malanowski i Partnerzy (298, 299): Głodna miłości / Niebezpieczne przyjaciółki 9.30 Trudne sprawy (1229, 1230): Nadopiekuńczy syn / Drugi syn 11.35 Gliniarze (842, 843): Nóż na gardle / Klub dżentelmenów 13.41 Dlaczego ja? (1472, 1473): Były mąż ofiary / Ciastko z niespodzianką – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.25 Interwencja – magazyn 16.40 Gliniarze (1039, 1040): Nagranie w Sieci / Lombard 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 20.00 Żona na niby *** – komedia USA 2011 Reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, Jennifer Aniston, Nicole Kidman Chirurg plastyczny Danny spotyka kobietę, w której się zakochuje. Aby ją uwieść, wymyśla kłamstwo, że jest nieszczęśliwy w małżeństwie. Namawia swoją asystentkę do udziału w farsie. 22.25 Nowożeńcy *** – komedia romantyczna USA/Niemcy 2003 Reż. Shawn Levy, wyk. Ashton Kutcher, Brittany Murphy, Christian Kane 0.40 Gra dla dwojga *** – thriller USA/Niemcy 2009 Reż. Tony Gilroy, wyk. Julia Roberts, Clive Owen, Paul Giamatti 3.20 Nasz nowy dom (365) 4.40 Disco gramy!	TVN DVB-T 5.15 Recepta na stary dom (12) 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda (1672) 6.50 Kuchenne rewolucje: Łódź – „Antonio” 7.45 Dzień Dobry TVN 11.20 Doradca smaku (17): Marchewkowo-pomarańczowa tarte tatin 11.25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Prova Gourmet”, Toruń / Bobowa – Paleta Smaków 13.40 Ukryta prawda (1653-1654, 1709) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 16.50 Szpital św. Anny (49) 17.55 Detektywi (173) 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.15 Na Wspólnej (4231) – serial Polska 2026 20.50 Kuchenne rewolucje: Siedliszcze – Bistro 12 22.00 Czarna owca *** – komediodr. Polska 2021 Reż. Aleksander Pietrzak, wyk. Kamil Szeptycki, Arkadiusz Jakubik, Magdalena Popławska Magda postanawia pójść za głosem serca, ale uruchamia kaskadę tragicznych zdarzeń. Dziewczyna jej syna zrywa z nim, chory dziadek znika, a mąż zaczyna mieć problemy z powrotem do normalności. 0.05 Wieczór gier *** – komedia USA 2018 Reż. John Francis Daley, Jonathan Goldstein, wyk. Jason Bateman, Rachel McAdams, Kyle Chandler 2.20 Szpital św. Anny (117) 3.20 Uwaga! – magazyn 3.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (22): Powrót 4.45 Nauka jazdy	TVN 7 DVB-T 6.50 Szkoła (733, 734) 8.45 Ukryta prawda (1322, 1412, 1413) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (1051-1053) 14.00 Detektywi (106) 15.00 Szpital (752) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (488, 489) 18.00 SOS. Ekipy w akcji (2) 19.00 Ukryta prawda (1513) 20.00 *** Mayday – komedia Polska 2020, reż. Sam Akina, wyk. Piotr Adamczyk 22.25 *** Księgowy – film sensacyjny USA 2016, reż. Gavin O'Connor, wyk. Ben Affleck 1.00 *** Przychodzi facet do lekarza – komedia Francja/Belgia 2014 3.20 Zgłoś remont (2) 4.15 Dorota was urządzi (5)	TV 4 DVB-T 6.00 Strażnik Teksasu (2, 3) 7.55 Bogaty dom – biedny dom (135) 8.55 Policjantki i policjanci (478, 479) 10.55 Na ratunek 112 (1136, 1137) 11.55 Dlaczego ja? (1565, 1566) 13.55 Trudne sprawy (1343-1345) 16.55 Policjantki i policjanci (1383) 18.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (70) 19.00 Policjantki i policjanci (1384) 20.00 Uroczysko (179, 180) 21.00 Sprawiedliwi. Trójiasto (116) 22.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (999) 23.00 *** Babylon A.D. – film sf Wielka Brytania/Francja/USA 2008 1.05 Love Island. Wyspa miłości (15)
TVP Kultura DVB-T 8.30 Klub profesora Tutki (11) 9.00 Podróż za jeden uśmiech (2, 3) 10.15 *** Syzyfowe prace – film obyczaj. Polska 2000 12.05 Zezem (2) 12.35 Reżyserzy 13.30 Kariera Nikodema Dyźmy (4) 14.35 *** Dwa księżycy – film obyczaj. Polska 1993 17.00 Podróż za jeden uśmiech (4, 5) 18.15 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka 18.55 Pan wzywał, Milordzie? (2) 20.05 *** Bez znieczulenia – dramat Fr./Polska 1978 22.10 Ronnie Wood – portret artysty 23.35 *** Biała odwaga – dram. Polska 2024	TV Trwam DVB-T 11.35 Przyroda i ludzie 12.20 Wykłady z kongresu 13.00 Parafia pod wezwaniem Świętego Józefa Robotnika w Zgorzelcu 13.30 Msza św. z Jasnej Góry 14.30 Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych 15.00 Po stronie prawdy 16.10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 16.35 Sól Ziemi 17.15 Muzyczne chwile 17.30 Odpowiedzialni za Kościół 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Każdy maluch to potrafi 19.45 Modlitwa z telef. udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski	TV Puls DVB-T 6.00 Policjanci z Miami (13, 14) 8.00 Kobra – oddział specjalny (12, 13) 10.00 Maria z przedmieścia (23, 24) 12.00 Nie igraj z aniołem (98) 13.00 Wspaniałe stulecie (32) 14.00 Kurierzy (17) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (506, 507) 17.00 Kurierzy (18) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (955, 956) 20.00 *** Wilcze echa – thriller Fr. 2019 22.15 *** Jack Strong – thriller polit. Polska 2014 1.00 *** Wolni strzelcy – dramat USA 2012 2.55 Dzielnica strachu (391) 3.55 Menu na miarę (7)			

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 19 Czerwca

TVP 1 DVB-T 7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.30 Welon, fura i brawura (3) 8.00 Serwis Info 8.15 Czerdziestolatek (15): Kosztowny drobiazg, czyli rewizyta 9.25 Ranczo (60): Włoski rozłącznik 10.15 Komisarz Alex (69): Bratobójstwo 11.05 Ojciec Mateusz (177): Amfetamina 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.35 Magazyn rolniczy 12.55 Dzika Praga – film dok. Czechy 14.00 Złoty chłopak (316) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.10 Pogoda Info 15.25 Gra słów. Krzyżówka 16.00 Dziedzictwo (953) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? 18.05 Reporterzy – magazyn 18.25 Akacyjowa 38 (894) – serial obycz. Hiszp. 2018 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 20.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy D: USA – Australia 23.35 Między oczy – dramat *** obyczajowy Polska 2020 Reż. Piotr Wereśniak, wyk. Tamara Arciuch, Dominika Kluźniak, Bartłomiej Kasprzykowski 1.25 63. KFPP w Opolu: SuperJedynki – festiwal 2.05 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 2.20 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy C: Brazylia – Haiti 4.55 Wykrywacz kłamstw	TVP 2 DVB-T 5.30 M jak miłość (1778) 6.20 Anna Dymna – spotkajmy się (434) 6.55 Barwy szczęścia (3337) 7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny 11.30 Operacja zdrowie (71) 12.00 Rodzinka.pl (17): Człowiek uczy się całe życie 12.35 Koło fortuny 13.15 Postaw na milion – teleturniej 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (858): Defekt układu limbicznego 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (415) 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Panna młoda (125) – serial obyczaj. Turcja 2024 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (3337) (odcinek powtórkowy) 20.05 Wodecki Twist – Tylko w kinie – koncert 2026 22.10 25 lat „Na dobre i na złe” – urodziny w Leśnej Górze 23.35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 23.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy C: Szkocja – Maroko 2.30 Nocne graffiti – film *** sensacyjny Polska 1997 Reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Marek Kondrat, Katarzyna Skrzynecka, Kasia Kowalska 4.30 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 4.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy D: Turcja – Paragwaj	Polsat DVB-T 5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjny 8.00 Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny 11.30 Gliniarze (844, 845): W ostatniej chwili / Niedaleko Jabłoni – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 13.41 Dłaczego ja? (1474, 1475): Moc sztuki / Cień w Internecie – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.25 Interwencja – magazyn 16.40 Gliniarze (1041, 1042-opis) Detektywi badają sprawę zwłok porzuconych na torach kolejowych. Wychodzi na jaw, że zmarły prowadził podwójne życie. Kuba i Natalia sprawdzają otoczenie mężczyzny, aby ustalić, przyczynę śmierci. 18.50 Wydarzenia 19.20 Gość „Wydarzeń” 19.55 Piraci z Karaibów: *** Na krańcu świata – film przygodowy USA 2007 Reż. Gore Verbinski, wyk. Johnny Depp, Orlando Bloom, Keira Knightley 23.30 Dzień Niepodległości: *** Odrodzenie – film sf USA 2016 Reż. Roland Emmerich, wyk. Liam Hemsworth, Jeff Goldblum, Bill Pullman 2.05 Hot Shots II – komedia *** sensacyjna USA 1993 Reż. Jim Abrahams, wyk. Charlie Sheen, Lloyd Bridges, Valeria Golino 3.55 Kabaretowa Ekstraklasa 4.40 Disco gramy!	TVN DVB-T 5.10 Recepta na stary dom (13) – serial dokum. USA 2018 5.40 Uwaga! (8019) 5.55 Ukryta prawda (1673) 6.50 Kuchenne rewolucje: Kraków – „Via Piada” 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny 11.25 Kuchenne rewolucje: „Karczma u sofyta”, Duszniki Zdrój / Toruń – EPTO 13.40 Ukryta prawda (1655-1656, 1710) – serial fabularno-dokument. Polska 2024 16.50 Szpital św. Anny (50) – serial obycz. Polska 2025 17.55 Detektywi (174) 19.00 Fakty 19.50 Uwaga! – magazyn 20.00 World War Z *** – horror USA 2013 Reż. Marc Forster, wyk. Brad Pitt, Mireille Enos, Daniella Kertesz 22.30 Od kołyski aż po grób *** – film sensac. USA 2003 Reż. Andrzej Bartkowiak, wyk. DMX, Jet Li, Anthony Anderson Gang złodziei nie przejął bezcennych czarnych diamentów. Bezłitosny zleceniodawca nie waha się porwać córki szefa rabusiów, aby wymusić na nim odzyskanie kamieni. 0.35 Specjalista – film *** sensacyjny USA 1994 Reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone, Sharon Stone, James Woods 2.55 Kuba Wojewódzki (11) 4.10 Uwaga! – magazyn publ. 4.25 Nauka jazdy (4) – program rozrywkowy Polska 2022 4.55 Recepta na stary dom (14) – serial dokum. USA 2018	TVN 7 DVB-T 8.45 Ukryta prawda (1323, 1414, 1415) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (1054-1056) 14.00 Detektywi (107) 15.00 Szpital (753) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (490, 491) 18.00 SOS. Ekipy w akcji (3) 19.00 Ukryta prawda (1514) 20.00 *** Na twoim miejscu – komedia obycz. Polska 2023 22.15 *** Wyspa – film sensac. USA 2005, reż. Michael Bay, wyk. Ewan McGregor, Scarlett Johansson 1.00 *** Sherlock Holmes: Gra cieni – film sens. W. Bryt./USA 2011, reż. Guy Ritchie, wyk. Robert Downey Jr., Jude Law 3.40 Fachowcy (8)	TV 4 DVB-T 7.55 Bogaty dom – biedny dom (136) 8.55 Policjantki i policjanci (480, 481) 10.55 Na ratunek 112 (1138, 1139) 11.55 Dłaczego ja? (1567, 1568) 13.55 Trudne sprawy (1346-1348) 16.55 Policjantki i policjanci (1384) 18.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (71) 19.00 Policjantki i policjanci (1385) 20.00 Gwiazdy kabaretu (172, 180) 22.05 *** Battleship: Bitwa o Ziemię – film przygod. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg, wyk. Liam Neeson, Rihanna 0.50 STOP Drogówka (324) 1.50 Love Island. Wyspa miłości (16) 2.55 Śmierć na 1000 sposobów (5)	TVP Kultura DVB-T 10.15 *** Król w Nowym Jorku – kom. W. Bryt. 1957 12.05 *** Diament radzy – film obycz. Polska 1971 12.50 Gatsby w Connecticut: historia nieznana 14.10 Na początku było Opole 15.10 *** Złote koło – film krym. Polska 1971 17.00 Podróż za jeden uśmiech (6, 7) 18.15 Video Killed the Radio Star 18.55 Pan wzywał, Milordzie? (3) 20.00 *** Ogień Świętego Elmo – dramat USA 1985 22.00 Powrót Sherlocka Holmesa (3) 23.10 *** Bez znieczulenia – dramat Francja/Polska 1978	TV Trwam DVB-T 12.30 Muzyczne chwile 12.40 Głos serca (129) 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.20 Muzyczne chwile 14.30 Drzwi do lasu 15.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze 16.00 Informacje 16.10 Natura obiektywnie 16.40 Wielkopoleanie nad Wisłą 17.30 Łączy nas historia 18.05 Informacje 18.15 Westerplatte młodych 19.00 Warto zauważyć... 19.30 Historie Starego Testamentu 19.45 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski	TV Puls DVB-T 10.00 Maria z przedmieścia (25, 26) 12.00 Nie igraj z aniołem (99) 13.00 Wspaniałe stulecie (33) 14.00 Kurierzy (18) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (508, 509) 17.00 Kurierzy (19) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (956, 957) 20.00 *** 22 kule – film sensac. Francja 2010, reż. Richard Berry, wyk. Jean Reno 22.15 *** Prawo zemsty – thriller USA 2009 0.30 *** Prowokacja – film sensacyjny USA 2005, reż. Don E. FauntLeRoy, wyk. Steven Seagal 2.20 Lombard. Życie pod zastaw (952)
--	---	---	---	--	--	--	---	--

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 20 Czerwca

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.50** Ranczo (61) **9.45** Komisarz Alex (70) **10.40** Ojciec Mateusz (178): Poza światem **11.35** Mali mieszkańcy Półwyspu Iberyjskiego (3): Zabójcze kolce i zielone kolcorogi **13.00** ★★★ Powrót siedmiu wspinających – western USA/Hiszpania 1966 **14.45** Okrasa łamie przepisy (406)

15.20 Rozmowy na medal
16.00 Dziedzictwo (954)
17.00 Teleexpress
17.35 Rolnik szuka żony (3) – reality show Polska 2025
18.40 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
18.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. grupy F: Holandia – Szwecja
19.50 19.30
20.00 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. grupy F: Holandia – Szwecja
21.35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
21.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy E: Niemcy – Wybrzeże Kości Słoniowej
0.30 Bez litości
★★★ – film sensac. Polska 2002
Reż. Wojciech Wójcik, wyk. Olaf Lubaszenko, Radosław Pazura, Paweł Wilczak
2.40 Kanał tajemnic
★★★ – film kryminalny
Francja/Belgia 2020
4.30 Sprawdzamy

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB-T

TVP 2

7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.25** Górnica smaku – magazyn **12.00** Zmienienny (3): Dziewczyna do bicia – serial komed. Polska 1986, reż. Stanisław Bareja, wyk. Mieczysław Hryniewicz, Ewa Błaszczyk, Stanisław Bareja **13.05** Panna młoda (125) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Kolo fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Ich Troje
16.15 Festiwal Zaczarowanej Piosenki – koncert finałowy
17.20 Panna młoda (126)
18.15 Va banque – teleturniej
18.45 Wyższa Szkoła Jazdy
19.10 Słowo na niedzielę
19.25 Rodzinka.pl (299): Czasznica – serial kom. Polska 2025
20.00 Lato z Radiem i Telewizją Polską 2026: Bielsko-Biała – koncert Polska 2026
Reż. Małgorzata Kosturkiewicz, Agnieszka Żmijewska
22.10 Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show
23.00 Wszystko albo nic
★★★ – komedia romantyczna Słow./Czechy/Polska 2017
Reż. Marta Ferencová, wyk. Tatiana Pauhofová, Klára Issová, Michał Żebrowski
0.55 Rodzinka.pl (276)
1.30 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
1.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. grupy E: Ekwador – Curaçao
4.25 Barwy szczęścia (3336)

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.20** ★★★ Dziennik cwaniaczka III – kom. obyczajowy Kanada/USA 2012, reż. David Bowers, wyk. Zachary Gordon, Steve Zahn, Robert Capron **13.25** ★★★★★ Pan i władca: Na końcu świata – film przyg. USA 2003, reż. Peter Weir, wyk. Russell Crowe, Paul Bettany, James D'Arcy

16.45 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach – komedia rom. Polska 2022
Reż. Sylwester Jakimow, wyk. Karolina Bruchnicka, Leszek Lichota, Maciej Zakościelny
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy
19.55 Neo-Nówka. XX-lecie – koncert Polska 2022
22.50 Szybcy i wściekli VI
★★★ – film sensacyjny USA/Japonia/Hiszp./W. Bryt. 2013
Reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Dwayne Johnson
1.35 Gorący towar – komedia
★★★ krym. USA/W. Bryt. 2013
Reż. Paul Feig, wyk. Sandra Bullock, Melissa McCarthy, Demián Bichir
Agentka FBI zostaje wysłana do Bostonu, by aresztować barona narkotykowego. Podczas wykonywania zadania ma współpracować z bostońską policjantką. Ich spotkanie nie zapowiada owocnego współdziałania.
4.15 Kabaretowa Ekstraklasa
4.40 Disco gramy!

DVB-T

TVN

5.40 Uwaga! (8020) **5.55** Ukryta prawda (1674) **6.50** Pogromcy chaosu (7) – program rozrywkowy **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Na Wspólnej (4228-4231) – serial Polska 2026 **13.30** Młode gliny (4) – serial krym. Polska 2026 **14.35** Mała Wielka Stopa 2: W rodzinie siła – film anim. Belgia/Francja 2020, reż. Jérémie Degruson, Ben Stassen

16.25 Indiana Jones i ostatnia krucjata – film przygodowy USA/Włochy/Hiszpania/W. Bryt./Jordania 1989
19.00 Fakty
19.25 Wianki nad Wisłą. Miasto gra – muzyka, miłość, marzenia – zapowiedź
19.50 Włoskie wakacje
★★★ – kom. W. Bryt./Wł. 2020
Reż. James D'Arcy, wyk. Liam Neeson, Micheál Richardson, Valeria Bilello
Londyński artysta wraca do Włoch z synem, by sprzedać dom, który odziedziczył po żonie i matce. Ale wspaniała niegdyś willa jest w ruinie. Robert szuka pomocy u mieszkańców z okolicy.
21.45 Wianki nad Wisłą. Miasto gra – muzyka, miłość, marzenia – koncert
23.40 Podwodna pułapka 2: Labirynt śmierci – thriller W. Bryt./USA 2019
1.25 Szpital św. Anny (118)
2.30 Wallander (1) – serial krym. Szwecja/Niemcy/Dania/Norwegia/Finl. 2005
4.30 Uwaga! – magazyn
4.45 Nauka jazdy

DVB-T

TVN 7

6.50 New Looney Tunes (30, 31) **7.20** ★★ Scooby-Doo – film przygod. USA/Australia 2002 **9.05** Zgłoś remont (3, 4) **10.10** Bitwa o gości (4) **11.10** Ukryta prawda (1406-1408) **14.15** Szpital św. Anny (9, 10) **16.15** Detektywi (325) **17.15** ★★★★★ Kosmiczni kowboje – film sf USA 2000, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood **20.00** ★★★★★ Dzień Bastylli – film sensac. USA/Francja/Luksem. 2016 **22.00** ★★★★★ Liga Sprawiedliwości – film fantasy USA 2017, reż. Zack Snyder, wyk. Ben Affleck **0.30** ★★★★★ Matrix: Reaktywacja – film sf USA 2003

9.00 ★★★★★ Panna Nikt – dramat Polska 1996 **10.50** Kosmos 1999 (5) **11.55** Londyn – stolica kontrastów **13.10** ★★★★★ Król w Nowym Jorku – komedia W. Bryt. 1957 **15.05** Kariera Nikodema Dyzmy (5) **16.10** ★★★★★ Złote kolo – film krym. Polska 1971 **17.55** TVP Kultura na Festiwalu Dwa Teatry – Sopot 2026 **18.30** Teatr TV: Intryga i miłość – Polska 2004 **20.00** ★★★★★ Żona – dram. Szwecja/W. Bryt./USA 2017 **21.50** Muse: Drones World Tour **23.30** ★★★★★ Ogień Świętego Elma – dram. USA 1985

DVB-T

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (187) – reality show Polska 2023 **7.00** Galileo (1161, 1162) **9.05** #JesteśmyDlaDzieci (333) **9.30** Galileo (1163) **10.30** Mini Galileo (22) **10.50** Galileo (1204, 1205) **12.50** ★★★★★ Dziś 13, jutro 30 – komedia rom. USA 2004, reż. Susan Littenberg, wyk. Jennifer Garner, Mark Ruffalo **14.55** Policjantki i policjanci (1371-1375) – serial obycz. Polska 2026 **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (113-116) – serial krym. Polska 2026 **0.00** Gwiazdy kabaretu (178, 179) **2.05** STOP Drogówka (351)

11.00 Kropelka radości **12.03** Informacje **12.20** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **12.50** Natura obiektywnie **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Z Parlamentu Europejskiego **17.30** Przełamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Manna z nieba **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 21 Czerwca

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza święta w Krakowie Łągownikach **8.00** Tydzień **8.30** Stawka większa niż życie (4, 5): Café Rose / Ostatnia szansa **10.55** Ojciec Mateusz (179): Geniusz **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Portret kapłana **13.10** Planeta Ziemia III (1): Wybrzeża – serial dokument. W. Bryt. 2023 **14.15** Dom (21): Naiwne pytania

16.00 Dziedzictwo (955)
17.00 Teleexpress
17.35 Żona dla Polaka (3) – reality show Polska 2024
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
20.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy G: Belgia – Iran
23.35 Eiffel – film biograf. ★★★★★ Fr./Belgia/Niemcy 2021
Reż. Martin Bourboulon, wyk. Romain Duris, Emma Mackey, Bruno Raffaelli
Francuski konstruktor po zyskaniu sławy przy pracy nad Statuą Wolności otrzymuje zlecenie przygotowania czegoś szczególnego na Wystawę Światową.
1.30 63. KFPP w Opolu: Premiery – festiwal 2026
2.35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
2.50 (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. gr. G: Nowa Zelandia – Egipt

DVB-T

TVP 2

5.30 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA **5.50** (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kolejka grupy F: Tunezja – Japonia **8.25** Pytanie na śniadanie – program infor.-publicyst. **11.20** Tamte lata, tamte dni (81): Olga Lipińska **11.55** Lato z Radiem i Telewizją Polską 2026 – koncert **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Kolo fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Piosenki Jarosława Kukulskiego
16.15 Festiwal Zaczarowanej Piosenki – koncert finałowy – Polska 2026
17.20 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
17.50 (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA 2. kolejka grupy H: Hiszpania – Arabia Saudyjska
20.05 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
20.25 Postaw na milion – teleturniej
21.25 Prywatka u Wojtki, czyli benefis Wojciecha Gąssowskiego
23.35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
23.50 (L) Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: 2. kol. gr. H: Urugwaj – Republika Zielonego Przylądka
2.30 Wszystko albo nic
★★★ – komedia romant. Słowacja/Czechy/Polska 2017
Reż. Marta Ferencová, wyk. Tatiana Pauhofová, Klára Issová, Michał Żebrowski
4.30 Na dobre i na złe

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn inform. **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicyst. **11.25** Sezon na misia III – film animowany USA/Kanada 2010, reż. Cody Cameron, dub. Jarosław Boberek, Dariusz Toczek, Joanna Kudelska **12.55** Śmierć – film anim. USA/Belgia/Kanada 2011, reż. Raja Gosnell, dub. Jerzy Stuhr, Małgorzata Socha

15.20 Piraci z Karaibów: ★★★★★ Na krańcu świata – film przyg. USA 2007
Reż. Sam Worthington, Liam Neeson, Ralph Fiennes
Perseusz robi wszystko, żeby nie brać udziału w walkach pomiędzy bogami i tytanami. Kiedy Ares i Hades sprzymierzają się przeciwko Zeusowi, Perseusz rusza ojcu na ratunek.
18.50 Wydarzenia
19.35 Państwo w państwie – program publicystyczny
20.00 Zielona miła
★★★★ – dramat obyczaj. USA 1999
Reż. Frank Darabont, wyk. Tom Hanks, Michael Clarke Duncan, David Morse
0.00 Wyzwanie
★★★ – film sens. Polska 2019
Reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Katarzyna Dąbrowska, Eryk Lubos, Rafał Królikowski, Andrzej Grabowski
Dwaj koledzy, którzy pracowali w wydziale kryminalnym policji, otwierają pub na Mazurach. Wkrótce zostaje odnalezione ciało topielca, a panowie angażują się w śledztwo.
2.25 Świat według Kiepskich (585-587): Święta kluska / Janusz i Adelajda / Wróżba – serial kom. Polska 2022
4.10 Kabaretowa Ekstraklasa
4.40 Disco gramy!

DVB-T

TVN

5.10 Recepta na stary dom (1) – serial dokumental. USA 2021 **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1675) **6.50** Bez kompleksów (7) **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kobieta na krańcu świata (3) **12.00** Co za tydzień (1248) **12.35** Ugotowani (3) **13.35** ★★★★★ Mean Girls – komedia obycz. USA 2024, reż. Samantha Jayne, Arturo Perez Jr., wyk. Angourie Rice, Reneé Rap, Auli'i Cravalho

15.50 Gniew Tytanów – film przyg. ★★★★★ USA/Hiszpania 2012
Reż. Jonathan Liebesman, wyk. Sam Worthington, Liam Neeson, Ralph Fiennes
Perseusz robi wszystko, żeby nie brać udziału w walkach pomiędzy bogami i tytanami. Kiedy Ares i Hades sprzymierzają się przeciwko Zeusowi, Perseusz rusza ojcu na ratunek.
18.00 Kuchenne rewolucje: Siedliszcze – Bistro 12
19.00 Fakty
19.45 Indiana Jones i królestwo kryształowej czaszki – film przygod. USA 2008
Reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford, Cate Blanchett, Shia LaBeouf
22.20 Ścigane – film sensacyjny ★★★★★ W. Bryt./USA 2019
Reż. Vicky Jewson
0.15 Posejdon – film ★★★★★ katastroficzny USA 2006
Reż. Wolfgang Petersen
2.25 Szpital św. Anny (119)
3.30 Superwizjer
4.05 Uwaga! – magazyn
4.20 Największe polskie katastrofy: Zatonięcie promu MF Jan Heweliusz

DVB-T

TVN 7

6.05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie (21) **7.00** New Looney Tunes (32-34) **7.45** ★★★★★ Pinokio – film fant. Wł./Fr./W. Bryt./Belg. 2019 **10.25** Ukryta prawda (1409-1411) **14.35** Szpital św. Anny (11, 12) **16.35** Detektywi (326) **17.40** ★★★★★ Przychodzi facet do lekarza – komedia Fr./Belg. 2014 **20.00** ★★★★★ Zabójcy – film sens. Fr./USA 1995, reż. Richard Donner, wyk. Sylvester Stallone, Antonio Banderas **22.45** ★★★★★ Oszukać przeznaczenie III – horror USA/Niemcy 2006 **0.30** ★★★★★ Jestem legendą – film sf USA/Wielka Brytania 2007

9.00 Przysłań nad Biblią **9.20** Wspólny dom **9.55** Londyn – stolica kontrastów **11.10** Kosmos 1999 (6) **12.25** Opole – koncertowe wspomnienia **12.45** Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '77 **14.05** ★★★★★ Świątła rampy – dramat USA 1952 **16.35** Kariera Nikodema Dyzmy (6) **17.45** TVP Kultura na Festiwalu Dwa Teatry – Sopot 2026 **18.15** Teatr TV: Żeglarz – Polska 1972 **20.00** ★★★★★ Borsalino i spółka – dramat Fr./Włochy/Niemcy 1974 **21.55** Kulturalni **22.50** Tom Cruise: ostatnia gwiazda filmu

DVB-T

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (188) **6.55** Ewa gotuje (473) **7.30** Wielkie tajemnice historii (17, 18) **9.20** Galileo (1174, 1175) **11.20** Mini Galileo (40) **11.45** Hotel Transylwania 3 – film animowany USA 2018 **13.45** ★★ Obsesja – thriller USA 2009, reż. Steve Hill, wyk. Idris Elba, Beyoncé Knowles **16.00** ★★★★★ Lot 93 z Newark – film sensacyjny Kanada/USA 2006 **17.55** Uroczysko (163-166) **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (996-999) **0.00** STOP Drogówka (352) **1.00** Wielkie tajemnice historii (19, 20)

9.30 Msza święta z Jasnej Góry **10.30** Cystersi **11.00** XXVII Ogólnopolska Pielgrzymka PKRD **14.15** Głos serca (130) **15.00** Wiesz to też Polska **16.00** Informacje **16.10** Koncert zyczeń **16.50** Mateczniki polskości **17.00** Natura et Homo **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Baśniowy teatr lalek **20.00** Informacje **21.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje **22.00** Mocni Jego mocą **22.30** Muzyczne chwile **22.45** Jak wygrać małżeństwo? **23.00** Jak my to widzimy...

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

★★★★ koniecznie ★★★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

KASK JUŻ OBOWIĄZKOWY. ALE JAK ZMUSIĆ DO ROZSĄDKU?

Wprowadzony właśnie obowiązek jazdy w kaskach na rowerach, hulajnogach i urządzeniach transportu osobistego dla dzieci do lat 16. to ulga dla ich rodziców i... chirurgów. Ale niektórzy przekonują, że skutek może być oplatany.

Matylda Witkowska

Pan Mariusz, ojciec nastolatka spod Łodzi obowiązek jazdy w kasku przywitał z ulgą. - Widziałem na własne oczy, czym może skończyć się zderzenie dziecka na rowerze z samochodem. Syn sąsiada jechał drogą rowerową, nagle z posesji wyjechał inny sąsiad samochodem. Dzieciak go nie zauważył, uderzył głową w maskę auta tak, że kask mu pękł, a maska w aucie się wgniotła. Na szczęście ochrona głowy zadziałała. Młody był po wypadku trochę skołowany, ale nic mu się nie stało. Nie wiem, co by było, gdyby jechał bez tego kasku - wspomina.

Swojego syna od małego uczył jazdy w kasku. Do późnej podstawówki chłopiec był posłuszny, ale rok temu przestał jeździć w kasku, bo koledzy z klasy też nie używali kasków.

- Mam nadzieję, że dzięki przepisowi teraz będzie w końcu jeździł w kasku. A jeśli nie, to potracę mu mandat z kieszonkowego! - odgraża się ojciec.

Od 3 czerwca wszystkie dzieci do szesnastego roku życia kierujące rowerami, hulajnogami elektrycznymi i tzw. urządzeniami do transportu osobistego (np. segwayami czy elektrycznymi deskorolkami) mają obowiązek używania kasków ochronnych. Kaski muszą mieć też dzieci przewożone w fotelikach i w przyczepkach, chyba że konstrukcja sprzętu to uniemożliwia a ma on pasy. Nie jest jasne czy kaski muszą mieć maluchy do lat dziesięciu, bo według prawa traktowane są jak... piesi. Natomiast za brak kasku policja może nałożyć mandat karny w wysokości do 100 złotych, ale nie dostaną go dzieci, tylko rodzice lub opiekunowie.

Na razie wygląda na to, że rodzice się przejęli. W ostatnich dniach maja w łódzkich sklepach rowerowych pojawiło się sporo osób szukających dziecięcych kasków. Niestety, nie są one tanie. Przykładowo w Decathlonie najtańsze kaski dla dzieci można kupić za kilkadziesiąt złotych, najdroższe kosztują kilkaset. W sklepach rowerowych Exim Bike w Łodzi dziecięce kaski kosztują od stu kilkudziesięciu zł do ponad tysiąca. - Rodzice zwykle kupują te najtańsze, za około 200 złotych - słyszymy w jednym ze sklepów.

Wsparcie w wypełnianiu obowiązku zadeklarował Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, który chce zakupić 10 tysięcy dziecięcych kasków za kwotę szacowaną na 700 tysięcy złotych. Mają one trafić za pośrednictwem WORD do uczniów klas czwartych zdających egzaminy na kartę rowerową. Resztę rozda policja w ramach akcji edukacyjnych takich jak „Bezpieczna droga do szkoły”.

W pierwszych dniach obowiązywania nowych przepi-

Dzieci muszą już jeździć na rowerach i hulajnogach elektrycznych w kaskach ochronnych. Równie ważna jednak – jeżeli nie ważniejsza – jest skrupulatna edukacja, związana z bezpieczeństwem ruchu drogowego.

sów policjanci będą skupiali się na pouczeniach.

- Regulacje dotyczące obowiązków używania kasków przez osoby do szesnastego roku życia są nowym rozwiązaniem, funkcjonariusze w pierwszej kolejności będą prowadzić działania edukacyjne i profilaktyczne, mające na celu uświadamianie młodzieży oraz ich opiekunów o znaczeniu tych przepisów dla bezpieczeństwa - informuje mł. asp. Izabela Wypychowska z zespołu prasowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi. - Jednocześnie w przypadkach rażącego lub uporczywego naruszania obowiązujących przepisów policja będzie kierować wnioskami i materiałami do właściwego sądu rodzinnego i nieletnich, który podejmie dalsze decyzje w sprawie - dodaje.

Teoretycznie policjanci widząc dziecko bez kasku powinni ustalić jego wiek i dane - na podstawie karty rowero-

wę, którą ma obowiązek mieć przy sobie - a później znaleźć kontakt do opiekunów i ewentualnie nałożyć na nich karę. Policja nie tłumaczy, jak to będzie wyglądać w praktyce.

Podkom. Maksymilian Jasiak z Komendy Miejskiej Policji w Łodzi zaznacza jednak, że zamiast zastanawiać się nad konsekwencjami prawnymi lepiej się skoncentrować na konsekwencjach dla życia i zdrowia.

- Rowerzysta, podobnie jak pieszy to niechroniony uczestnik ruchu drogowego i w starciu z otoczonym karoserią ciężkim pojazdem nie ma szans. Dlatego dla własnego bezpieczeństwa lepiej ten kask założyć - zaznacza. Podkreśla, że policjanci sami dają dobry przykład - funkcjonariusze jeżdżący w patrolach rowerowych obowiązkowo noszą kaski.

Stanowisko policji potwierdzają raporty, bo młodzi ludzie na rowerach i hulajnogach ulegają wypadkom. Tylko w tym

roku do połowy maja - a sezon dopiero się zaczyna - w województwie łódzkim doszło do 33 zdarzeń drogowych z udziałem nieletnich na hulajnogach elektrycznych i 32 zdarzeń z udziałem młodocianych rowerzystów.

Dane nie obejmują jeszcze dwóch ostatnich tragicznych wypadków z Kutna. 25 maja jadący na hulajnodze 15-latek zderzył się z również jadącym hulajnogą 52-latką. Chłopiec miał na głowie kask, nie odniósł większych obrażeń, ale starszy mężczyzna nie miał ochrony, co skończyło się dla niego tragicznie - uderzył głową w metalowy słup i zmarł w szpitalu. Kilka dni później - również w wyniku obrażeń mózgu - zmarł 62-latek, który 25 maja zderzył się z jadącymi na jednej hulajnodze dwiema nastolatkami.

Takie wypadki do tej pory były rzadkością. Według danych Polskiego Obserwatorium

Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym w regionie łódzkim w roku 2025 na hulajnodze nie zginął nikt (w całym kraju jedenaście osób), a na rowerach śmierć poniosło dwanaście osób (w całym kraju 157). Ale różnego rodzaju obrażenia głowy wśród użytkowników jednośladów są bardzo częste. Wśród ofiar wypadków ma je od 18 do 41 proc. jeżdżących na e-hulajnogach, 20-24 proc. rowerzystów i 35 proc. ofiar poruszających się na rowerach elektrycznych. Jednocześnie używanie kasku może realnie pomóc - u rowerzystów zmniejsza śmiertelne obrażenia głowy o 71 proc, zaś u użytkowników hulajnog wszystkich obrażeń głowy jest o 44 proc. mniej.

- Brutalna prawda jest taka, że w mieście około 90 proc. powierzchni jest twardych - mówi Adam Stępka, ratownik medyczny z Łodzi. Podkreśla, że nasz mózg jest bardzo wrażliwy

na urazy i każdy uraz czaszkowo-mózgowy to igranie z życiem i śmiercią. - Już uczestnik ruchu poruszający się jednośladem z prędkością 20-30 km/h, gdy dojdzie do wypadku może doznać krwotoku wewnątrzczaszkowego, który zagraża życiu - podkreśla Adam Stępka.

Jednocześnie ratownik zwraca uwagę, że obowiązkowe kaski to tylko jeden czynnik mający wpływ na urazy, bo wzmacnia je też prędkość.

- Powinniśmy dopilnować, by część użytkowników jednośladów nie zdejmowała z nich blokad prędkości - mówi.

Tym torem myślenia idą rowerzyści. Uważają oni, że pomysł obowiązkowych kasków dla młodych rowerzystów jest efektem... rosnącej liczby użytkowników dużo bardziej niebezpiecznych hulajnog elektrycznych. Z danych Polskiej Federacji Rowerowej wynika, że ryzyko wypadku na mającej małe kółka i duże przyspieszenie elektrycznej hulajnodze jest niemal dwadzieścia razy większe niż na zwykłym rowerze. Jednocześnie w ostatnich latach - także z powodu rozwoju infrastruktury - spada liczba zdarzeń drogowych z udziałem rowerzystów.

- Musimy rozróżnić dwie rzeczy: to, czy warto mieć kask na głowie i to, czy państwo powinno zabraniać dzieciom i młodzieży jazdy na rowerze bez kasku i karać za to mandatami - podkreśla Andrzej Janowski, członek zarządu Polskiej Federacji Rowerowej. - My uważamy, że karanie za jazdę na rowerze bez kasku to krok za daleko. Państwo powinno zachęcać do jazdy na rowerze, bo korzyści są bardzo duże. Natomiast obowiązek jazdy w kasku i karanie za jego brak może zniechęcać użytkowników. Tak niestety się stało w nielicznych krajach, które takie obowiązki wprowadziły - zaznacza.

Federacja podkreśla, że zakup kasku to spory koszt, a w przypadku dzieci taki sprzęt powinien być wymieniany mniej więcej co trzy lata. To może wykluczyć część dzieci z rowerowej aktywności. Z danych PFR wynika, że w Australii po wprowadzeniu obowiązkowej jazdy w kasku w ciągu roku prawie połowa 12-17-latków zrezygnowała z jazdy na rowerze. Dlatego zdaniem federacji lepszym rozwiązaniem - przynajmniej dla samych rowerzystów - jest zachęcanie do jazdy w kaskach i walka raczej o zmniejszenie liczby wypadków przez poprawę infrastruktury rowerowej czy lepszą edukację o ruchu drogowym.

Istotne są też aspekty praktyczne. Andrzej Janowski podkreśla też, że stworzony został przepis trudny do wyegzekwowania i jednocześnie niepotrzebnie angażujący siły policji.

- Policja w naszym kraju ma ważniejsze zadania niż bieganie za dziećmi, które jadą do szkoły bez kasku - podkreśla. ©©

FOT. GRZEGORZ GALASINSKI

Interaktywna mapa kleszczy w Polsce 2026. Gdzie teraz występuje największe zagrożenie?

Eliza Ciepielewska
redakcja@stronazdrowia.pl

Planujesz wypoczynek w Polsce albo krótki wypad za miasto? Chcesz wiedzieć, czy miejsce, które wybrałeś, jest wolne od kleszczy? Skorzystaj z interaktywnej mapy.

Kleszcze już dawno przestały być wyłącznie „leśnym” zagrożeniem. Dziś spotkasz je nie tylko w zaroślach czy na łąkach, ale też w parkach miejskich, ogrodach, a nawet na placach zabaw. Wraz z coraz cieplejszym klimatem sezon aktywności kleszczy zaczyna się wcześniej i trwa dłużej – nawet od marca do listopada.

Interaktywna mapa kleszczy pomaga zaplanować bezpieczny urlop

Chcesz wiedzieć, gdzie występują kleszcze i jakie miejsca omijać szerokim łukiem? Z pomocą przychodzi interaktywna mapa kleszczy, stworzona na podstawie zgłoszeń użytkowników strony ciemnastronawiosny.pl. Narzędzie to pozwala sprawdzić, w jakich lokalizacjach zgłoszono najwięcej przypadków obecności kleszczy – i gdzie zagrożenie jest największe.

Obecnie największe skupiska kleszczy występują w środkowej i południowej Polsce. Wiele niebezpiecznych obszarów zgłoszono w okolicach dużych miast – Warszawy, Wrocławia, Rzeszowa, na wybrzeżu w Trójmieście, a także wokół Tomaszowa Mazowieckiego.

Ryzyko jest jednak zmienne, dlatego warto regularnie zaglądać na mapę kleszczy 2026 i aktualizować swoją wiedzę.

Projekt na stronie ciemnastronawiosny.pl to mapa zagrożeń tworzona przez użytkowników

FOT. SMILEUS/123RF.COM

Obecnie największe skupiska kleszczy występują w środkowej i południowej Polsce.

i ekspertów. Interaktywna mapa kleszczy to narzędzie, które pozwala użytkownikom zgłaszać miejsca, w których zauważyli kleszcze – zarówno na sobie, jak i na zwierzętach. Informacje te trafiają na mapę, a zgłoszenia są widoczne dla wszystkich odwiedzających.

Dzięki systemowi anonimizacji dokładna lokalizacja ukąszenia nie jest ujawniana – kleszcz pojawia się na mapie w promieniu około 100 metrów od faktycznego miejsca. Oprócz pojedynczych zgłoszeń użytkownicy mogą także oznaczać obszary niebezpieczne, czyli miejsca, w których kleszcze występują regularnie.

Co ważne – brak oznaczenia na mapie nie oznacza, że dane miejsce jest w 100 proc. bezpieczne. Kleszcze potrafią pojawić się nagle i w nietypowych lokalizacjach, dlatego warto zachować czujność nawet w pozornie „czystych” rejonach.

Kleszcze najczęściej żerują w miejscach wilgotnych, zacienionych i porośniętych roślinnością – w lasach liściastych, wysokich trawach, na skraju ścieżek czy w miejskich parkach. Gdy tylko temperatura utrzymuje się powyżej 5°C, pasożyty budzą się do życia i rozpoczynają poszukiwania żywiciela.

Szczyt aktywności przypada na wiosnę i wczesne lato, ale w cieplejsze lata mogą być groźne nawet jesienią. W ciągu dnia największe ryzyko ukąszenia występuje rano i późnym popołudniem, gdy wilgotność powietrza jest wyższa.

Gdzie najczęściej są kleszcze?

Kleszcze występują najczęściej w tych miejscach lasu, gdzie panuje wilgoć – czyli w otoczeniu drzew liściastych. Nie sprzyja im

natomiast susza panująca w lasach iglastych.

– Zdecydowanie lepsze warunki przetrwania zapewniają kleszczom lasy liściaste i mieszane z bogatym podszytem, gdzie jest duży opad ściółki, a liście drzew zacieniają dno lasu

zmniejszając parowanie i w efekcie wzrasta wilgotność powietrza – wyjaśnia prof. Jerzy Michalik z Zakładu Morfologii Zwierząt Uniwersytetu Wydziału Biologii im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. – Dlatego wypoczynek wakacyjny w lasach liściastych

i mieszanych znacząco zwiększa ryzyko kontaktu z kleszczem w porównaniu z drzewostanami iglastymi.

Biolog wskazuje też miejsca, gdzie szczególnie powinniśmy chronić się przed ugryzieniami kleszczy. To okolice, gdzie poszycie leśne zalega dużo rozkładającego się drewna, również w postaci gałęzi.

Kleszczy najmniej możemy obawiać się wśród iglaków, szczególnie w suchych borach sosnowych. W takich miejscach promienie słoneczne łatwo docierają do dna lasu, powodując wysychanie warstwy ściółki. To właśnie ona jest wykorzystywana przez kleszcze jako strefa buforowa, która magazynuje wilgoć i chroni pasożyty przed działaniem wysokiej temperatury.

Jak się chronić przed kleszczami?

Jeśli planujesz spacer, piknik, wycieczkę rowerową czy wyjazd za miasto, warto wcześniej sprawdzić mapę kleszczy i przygotować się odpowiednio. Oto kilka sprawdzonych metod ochrony:

- Stosuj repelenty, które odstraszają kleszcze – dostępne są w formie sprayów, płynów i kremów.
- Ubieraj się odpowiednio – długie rękawy, spodnie i zakryte buty to podstawa. Jasna odzież ułatwia zauważenie pasożyta.
- Unikaj wysokich traw i zarośli, trzymaj się środka ścieżki.
- Po spacerze dokładnie obejrzyj ciało – szczególnie kark, pachy, pachwiny, za uszami, zgłęcia kolan i miejsca intymne.
- Jeśli zauważysz kleszcza, usuń go jak najszybciej – najlepiej plastikową pęsetą, nie wykręcając, a delikatnie wyciągając pasożyta ze skóry. Miejsce ukąszenia należy odczekać i obserwować przez kilka dni.

Choć kleszcze mogą być niebezpieczne, nie musisz rezygnować z aktywności na świeżym powietrzu. Wystarczy dobrze się przygotować, odpowiednio ubrać i regularnie sprawdzać interaktywną mapę kleszczy, która pokaże, gdzie jest największe zagrożenie. Dzięki temu możesz cieszyć się wiosennymi i letnimi spacerami bez stresu – wiedząc, jak chronić siebie i swoich bliźkich. ©

REKLAMA

ZŚ.6721.1.2024

0011537675

Mieroszów, dnia 15.06.2026 roku

OGŁOSZENIE

Burmistrza Mieroszowa

o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru zlokalizowanego w Mieroszowie w gminie Mieroszów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt. 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz uchwały IX/64/2024 Rady Miejskiej Mieroszowa z dnia 30 grudnia 2024 roku, o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru zlokalizowanego w Mieroszowie w gminie Mieroszów, zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zawiadamiam, iż od dnia **15.06.2026** roku rozpoczynają się konsultacje społeczne, które trwać będą do dnia **14.07.2026** roku. Projekt zmiany planu wraz z uzasadnieniem, prognozą oddziaływania na środowisko dostępny będzie w siedzibie Urzędu Miejskiego w Mieroszowie, pl. Niepodległości 1, 58-350 Mieroszów, w pokoju nr 3 (Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej) w godzinach pracy Urzędu. Projekty dokumentów udostępnione będą również na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej <https://bip.mieroszow.pl/>. W ramach konsultacji w dniu **18.06.2026** r. o godzinie **15.10** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Mieroszowie na II piętrze w pokoju nr 11 (w sali posiedzeń Rady Miejskiej Mieroszowa) odbędzie się spotkanie otwarte, w ramach którego zaprezentowany zostanie projekt zmiany planu, a następnie będzie pełniony dyżur projektanta, który odbędzie się dnia **18.06.2026** r. o godzinie **15:30** na II piętrze w pokoju nr 11 (w sali posiedzeń Rady Miejskiej Mieroszowa).

Zgodnie z art. 8g ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538) każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie zmiany planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej do Burmistrza Mieroszowa, z wykorzystaniem formularza dołączonego do ogłoszenia zamieszczonego w BIP-ie. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko lub nazwę, adres zamieszkania bądź siedziby, adres poczty elektronicznej o ile taki posiada, dodatkowe dane do kontaktu takie jak: adres do korespondencji lub numer telefonu, a także informację czy jest właścicielem bądź użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **14.07.2026** r.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), każdy może wnieść uwagi i wnioski do prognozy oddziaływania na środowisko. Uwagi i wnioski należy składać na adres: Urząd Miejski w Mieroszowie, pl. Niepodległości 1, 58-350 Mieroszów w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: urząd@mieroszow.pl do Burmistrza Mieroszowa z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga bądź wniosek dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **14.07.2026** r.

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w przedmiotowej sprawie nie jest prowadzone.

Organem rozpatrującym uwagi i wnioski jest Burmistrz Mieroszowa.

Informuję jednocześnie, że informacja o przetwarzaniu danych osobowych przez Urząd Miejski w Mieroszowie została zamieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego oraz pod linkiem: <https://bip.mieroszow.pl/artukul/informacja-o-przetwarzaniu-danych-osobowych-przez-urzad-miejski-w-mieroszowie>.

Burmistrza Mieroszowa

Andrzej Lipiński (-)

Krzyżówka panoramiczna

sposób produkcji, metoda

i Tele-szyński, i Miller

człowiek wielkiego umysłu

ostatnia wola

kwas + alkohol

mate-matyk z Alek-sandrii

turecka stolica

owad, który tnie boleśnie

spis, wykaz

materiał opatrunkowy

dostawczy samochod

7

8

5

14

11

6

1

12

4

3

uchwyt przy tokarce

ogrom pracy

zastona w oknie

głos męski

kurki w occie

imituje wybuch granatu

zabie-rana na zakupy

model Poło-neza

wyznaczona porcja żywności

bry-dżowa wziętka

spie-kota, skwar

stopień bułka drożdżowa

miesz-kaniec Glasgow

jaszczur-ka, która zmienia kolor

splendor, renowa

klama-nie, bujanie

pleciony z kwiatów

rezerwa na czarną godzinę

oznaka dużego wysiłku

żona Abra-hama

interwał mu-zyczny

łączy blachy

pan na grodzie

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Lx dla fizyka

poemat epicki

szklana na budowie

kozica lub puma

Uśmiechnij się!

– Co teraz porabiasz?

– pyta kolega dawno niewidzianego przyjaciela ze szkoły.

– Latam.

– Jako pilot?

Na samolotach?

– Nie... Za robotą latam. A ty?

– A ja pływam.

– Na statkach? W marynarce?

– ...

3

2

1

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Litery z pół ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie: dokończenie dowcipu z okienka.

Krzyżówka A-Ż

Každy odgadywany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

A) dominuje w powietrzu (4).

B) ... Suflera, zespół rockowy z Lublina (5).

C) ozdobny krzew parkowy (6,3).

D) kosztowności w bankowej skrytce (7).

E) zamek błyskawiczny jak ciastko (5).

F) twarz, oblicze (5).

G) rodzaj, odmiana (7).

H) jazda konna, jeździectwo (6).

I) starożytny gród z eposu Homera (5).

J) doktor z powieści „Ludzie bezdomni” (5).

K) przyrząd wykorzystujący właściwości igły magnetycznej (6).

L) doktor Paweł ..., bohater

Ż

A

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

serialu „Klan” (6).

Ł) niewielki ssak drapieżny (5).

M) mieszkaniec miasta w woj. mazowieckim (9).

N) żołnierz służący w obcym wojsku za pieniądze (8).

O) jednokomórkowe glony (8).

P) ... podłogowe, układane zamiast parkietu (6).

R) czarny lub zielony (5).

S) bogatka lub czubatka (6).

T) dawna stolica Egiptu i miasto boga Amona (4).

U) „... San Francisco”, amerykański serial kryminalny (5).

W) masówka wyborcza (4).

Z) zsypywanie węgla do piwnicy (6).

Ż) król Białowieży (4).

Krzyżówka z hasłem

1

2

3

4

5

6

19

7

4

7

15

21

8

18

9

10

11

22

12

14

15

16

2

20

21

17

12

17

9

11

6

5

22

23

13

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

Litery z pół ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 23 utworzą rozwiązanie: myśl Tomasza Rybaka.

- Poziomo:

1) ciasto z różną,

7) w parze z Gomorą,

8) różanecznik w ogrodzie,

9) muzycy ludowi,

12) opera Moniuszki,

13) rzuca ziarno w głębie,

15) muzyka improwizacyjna,

17) gliniane naczynie,

18) „... i Napoleon”, film,

22) początek potoku,

23) np. Grupa MoCarta.

Pionowo:

1) królewska gra,

2) wiązany pod szyją,

3) lek na malarię,

4) dziesięć kwintali,

5) w królewskiej sypialni,

6) narzędzie murarza,

9) gryczana lub jaglana,

10) oddzielane od ziarna,

11) chińska śliwka,

14) wieczne w etui,

15) konnica, kawaleria,

16) zapada wieczorem,

19) portowa poczekalnia,

20) lina przy żaglu,

21) argument w dyskusji.
- kurtka dla nastolatka

zdobytwa-ne przez koszykarza

szewskie narzędzie

polskie miasto szkła

udomowiona lama

WIRÓWKA PANORAMICZNA

kamień szlachetny

owacja na stojąco

indyjska herbata

rzeczy konkretne

Katarzyna Wielka
- Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunek zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie: myśl Karla Gutzkowa.
- ### Duet jolek
- T

O

1

10

J

E

13

8

2

M

14

R

3

6

I

5

Y

7

9

4

12
- Litery z pół ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie. W przypadkowej kolejności:

– pseudonim Żeromskiego

– nauka o teorii literatury

– odmiana jabłoni

– wiedeński dorożkarz

– film Jamesa Camerona

– walczy z czerwonym kurem

– gliniany flet

– dawny rosyjski kilometr

– sąsiadka Gruzinki

– pracownia fotografa

– kraina z Pampeluną

– królestwo lwa
- ### Logogryf
- 1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6
- Litery w polach z kropką, czytane kolumnami, utworzą rozwiązanie: tytuł filmu.

1) pozostaje pod opieką diabetologa,

2) wykwit skórny, krostka,

3) roślina naskalna, np. porost,

4) ojczyzna reggae,

5) profesja Karola Okrasy,

6) monumentalne gobeliny.
- ### Szyfr
- 7

10

13

16

15

2

14

6

8

1

12

5

4

9

3

11
- Litery z pół od 1 do 16 utworzą rozwiązanie: tytuł filmu.

Poziomo:

13) trzecia planeta od Słońca,

4) turecka dwukółka.

Pionowo:

7) lampa dwuelektrodowa,

10) jezioro w Afryce, Malawi.

Krzyżówka

1

2

3

4

2

3

6

5

5

4

1

6

4

1

Litery w polach ponumerowanych od 1 do 6 utworzą rozwiązanie.

Poziomo:

4, 5, 6) gatunki ptaków.

Pionowo:

1) spódnica + żakiet,

2) fryzjer sprzed lat,

3) ośrodek hodowli arabów.

Rozwiązania

Krzyżówka panoramiczna: W

szczyt: „Strażnik karate”;

logogryf: „Takt to rozum serca”;

duet jolek: „Sąsiadka Gruzinki”;

szklana na budowie: „Kraina z Pampeluną”;

z hasłem: „Często dno jest na długich pływaniach”;

A-Ż: parokorka; krzyżówka

Krzyżówka panoramiczna: W

eprasa.pl a0d95a375a